

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS

Prenumerata - Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams - 1 year \$5.00
pusei metų - 6 months .. \$2.50

KELEIVIS

636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1906

Address:

KELEIVIS

636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 10

SO. BOSTON, MASS., 1969 LIETUVIŲ ŠVIETIMO IR ŠEIMOS METŲ KOVO - MARCH 5

65 - TIEJI METAI

"Keleivio" telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiuro numerio kaina 12 centų

Nulūžo dar vienas ažuolas - mirė Erdmonas Simonaitis

Vokietijoje vasario 24 d. mirė Erdmonas Simonaitis, eidamas 81-sius metus amžiaus, vasario 28 d. sudegintas Manheimo krematoriume.

Velionis buvo gimęs Tilžės apskrityje, baigė Tilžės gimnaziją, dirbo Palkalnio teisme vyr. sekretorium. Jau 1912 m. jis buvo vienas Tilžės lietuvių klubo steigėjų ir kitų lietuvių organizacijų dalyvis. Pirmojo pasaulinio karo metu tarnavo vokiečių kariuomenėje, buvo apdovanojamas už pasižymėjimus kare. 1918 m. gale buvo Vilniuje vokiečių spaudos skyriaus, susipažino su Lietuvos Tarybos nariais. Grįžęs į Tilžę, 1918 m. buvo vienas iš Maž. Lietuvos Tautos Tarybos steigėjų. Klaipėdos kraštą atskyrus nuo Vokietijos, persikėlė į Klaipėdą, kurį laiką buvo savanoriu Lietuvos kariuomenėje, o 1920 m. paskirtas Klaipėdos direktorijos nariu.

Velionis buvo vienas įžymiųjų Klaipėdos sukilimo dalyvių. Tam sukilimui vadovavęs J. Budrys, buvęs Lietuvos generalinis konsulas New York, sako, kad "jei nebūtų Simonaičio, nebūtų ir sukilimo". Jis buvo sukilėlių direktorijos pirmininkas, 1924-26 m. šilutės apskritys viršininkas, vėliau Klaipėdos krašto direktorijos pirmininkas, Klaipėdos apskritys viršininkas, Klaipėdos miesto burmistras.

Klaipėdos kraštą užgrobus Hitleriui, naciai velionį suėmė ir laikė Mauthauseno ir Dachau kacetuose, kol amerikiečiai išlaisvino.

Išėjęs į laisvę, jis buvo Mažosios Lietuvos Lietuvių Tarybos pirmininkas, jai atstovavęs Vlike, atkingsiai veikė Lietuvių Bendruomenėje, kurį laiką buvo jos valdyboje.

Velionis jau ilgesnį laiką negalavo širdimi, ir širdies smūgis nutraukė jo gyvybę.

Su E. Simonaičio mirtimi netekome įžymiausio Mažosios Lietuvos veikėjo, kuris visas savo jėgas skyrė tam kraštui, stengėsi jį ne tik sujungti, bet ir suauginti su Didžiąja Lietuva ir šventai iki mirties tikėjo, kad tiek Mažoji, tiek ir Didžioji Lietuva vėl bus laisvos, nepriklausomos ir amžinai sujungtos.

Pažymėtina, kad net šių dienų Vokietija atsakė E. Simonaičiui mokėti jam priklausomą pensiją, nes vokiečiai jį laiko išdaviku.

Vokiečiai rinko savo prezidentą Berlyne

Kaip jau buvo rašyta, Vakarų Vokietijos prezidento rinkimai turi įvykti kovo 5 d. Berlyne. Dėl to triukšmą pakėlė Rytų Vokietija ir Sovietų Sąjunga. Jos sako, kad vakarų vokiečiai neturį teisės rinkti prezidentą Berlyne, nes jis jiems nepriklauso, o Vakarų Vokietija tvirtina, kad Vakarų Berlynas priklauso Vakarų Vokietijai. Tokios nuomonės yra JAV ir Britanija su Prancūzija.

Komunistų buvo pasiūlyta per Velykas leisti Vakarų Berlyno gyventojams nuieiti į sovietų valdomą Berlyno dalį giminių aplankyti, jei Vakarų Vokietija atsisakys nuo rinkimų Berlyne. V. Vokietija, už tokią nuolaidą norėjo šia proga išsiderėti dar daugiau palengvinimų, bet komunistai nėra linkę nieko daugiau duoti.

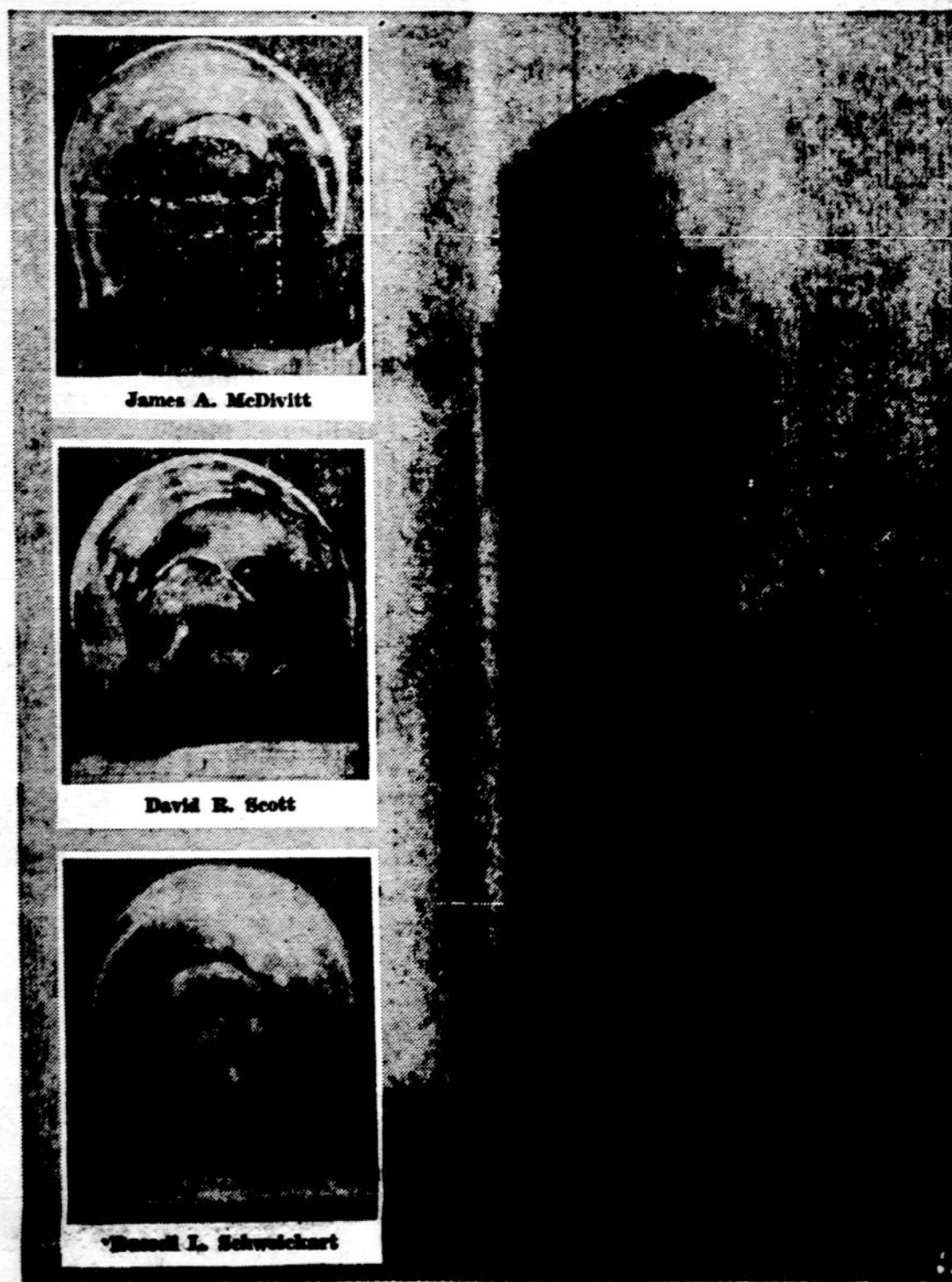
Nesusitarus dėl šių "maiņų", sovietai jau trukdo susisiekti su Berlyno žemės keliu, o paskutiniuoju metu įspėjo, kad negarantuojamas saugumas ir lėktuvams. Mat, ten sumanyti kaip tik šiuo metu sovietų karo manevrai. Bet Vakarų Vokietija mano savo pasiūlymą vykdyti.

Nelauktina, kad sovietai pradėtų šaudyti į oro koridorium skrendančius V. Vokietijos ar Vakarų sąjungininkų lėktuvus, nes jie šiuo metu nori artimesnių ryšių su naująja JAV administracija, nori susitarti atominių ginklų apribojimo reikalu, nes varžybos šioje srityje Sovietų Sąjungą piauina daugiau negu JAV.

Jau tikrai gana to sniego

Praeitą savaitę N. Anglijoje tiek prisnigo, kiek buvo prisnigę tik prieš 76 metus. Bostone to sniego buvo net 34 coliai. O štai, rašant šiuos žodžius, vėl snigiant, ir kažin dar kiek to šerpybės čia ganta pridės.

Sniego audra pridarė didelių nuostolių. Daug kur žmonės liko be šviesos ir šilumos, o keliams atkasti išleista milijonai dolerių, ir vistiek dar stūkso sniego kalnai. Kelios dešimtys žmonių mirė, daugumas kasdami sniegą.

Dešinėj Apollo 9, kuris turėjo pakilti į erdvę vasario 28 d., bet dėl astronautų ligos tas skridimas buvo atidėtas iki kovo 3 d. Kairėje jame skrendantieji astronautai. Jie erdvėje išbuvo 10 dienų ir atliko pratimus su dirbtiniu mėnulio modeliu, kaip nutūpti ir vėl sugrįžti į erdvėlaivį. Visa tai reikalinga iš anksto patirti, kad paskui astronautai galėtų tikrai saugiai ant mėnulio nutūpti gal jau ateinantį liepos mėnesį, jeigu visi dabar numatyti bandymai pavyks.

Šaudosi Sovietų Sąjungos Kinijos pasienyje

Ten pasienio susirėmimai nėra naujiena, bet paskutinis sukilė daug didesnių atgarsių Sovietuose ir Kinijoje.

Maskva ir Pekingas pasiskelbė žinią apie įvykusį karių susirėmimą prie Manžurijos sienos Ussuri upėje esančioje saloje. Tą salą Kinija laiko sava, bet savinasi ją ir Sovietų Sąjunga. Čia reikia pasakyti, kad Kinija savo teises reiškia į labai didelius dabar Sovietų Sąjungos valdomus žemės plotus, kuriuos rusai seniau yra jėga pagrobę iš Kinijos.

Sovietų Sąjungos-Kinijos siena yra labai ilga. Prie jos nesusipratimai nėra naujiena. Sovietai tvirtina, kad per metus ten įvyksta per 5,000 susirėmimų, dėl kurių kaltinami kiniečiai. Gi kiniečiai kaltina rusus.

Susirėmimas, manoma, buvo dėl mėsos. Oficialiai rusai sako, kad yra užmušę ir sužeistų, bet neminima kiek. Sovietų notoj Kinijai sako, kad Kinija provokuojanti labai rimtą ginkluotą konfliktą. Pagal ją, Kinijos kariai įsiveržę į Sovietijos teritoriją — į Damanskio salą minėto Ussuri upėje. (Reikia

GM nori patikrinti 4.9 mil. automobilių

General Motors pareikalavo patikrinti net 4 mil. 900 tūkst. automobilių, nes pastebėjusi tose laidose trūkumų.

Tai vis tik prieš kelerius metus išleisto įstatymo vaisiai. Tas įstatymas numato, kokiems reikalavimams turi atitikti išleidžiami automobiliai. Kai įstatymo nebuvo, "nebuvo" nė automobilių su trūkumais, nes gamintojai už juos nebuvo atsakingi ir jų netaisė.

Krašto apsaugos ministras Melvin R. Laird pasakė laikraštininkams, kad jis kovo 5 d. išvyks į Vietnamą, kur mano pabūti ilgiau savaitę.

Prezidentas Nixonas grįžo iš sėkmingos kelionės

Sekmadienį pre. Nixonas grįžo iš Europos, ten aplankęs 6 valstybes. Jis patenkintas kelionės vaisiais.

Jau praeitą kartą rašėme, kad prezidentas Nixonas išskrido į Europą stiprinti taikos draugystės. Ten jis aplankė Belgiją, Angliją, Vokietiją, Prancūziją, Italiją ir Vatikaną. Ten lankydamsis ir kalbėdamasis su tų valstybių vadovais ir kitais politikos vairuotojais, prezidentas Nixonas jų neįtikinėjo ir jiems ne patarimus davinėjo, bet atidžiai klausėsi jų nuomonių, stengėsi suprasti jų pažiūras, rūpesčius ir svarbiausius reikalus. Visur jis buvo išlydėtas šilčiau, negu buvo sutiktas. Visur jis sustiprino europiečių pasitikėjimą savi ir JAV. Visur buvo suprasta, kad dabartinė JAV administracija daugiau dėmesio skirs Europai, nors jos viena ranka ir kariauja Azijoje.

Prezidentas neparsivėžė pasirašytų sutarčių, bet vis dėlto — daug geresnį Europos reikalų supratimą ir didesnį jos pasitikėjimą JAV. Jam pavyko net ir su de Gaulle nuosirdžiau išsiskirti abu kraštu jungiančias ir skiriančias nuomones, rasti draugiškesnę kalbą, sulaužyti diplomatinį santykių ledus. Po šio susitikimo de Gaulle net pasižadėjo kitų metų pradžioje atvykti į Washingtoną.

Suprantama, komunistai ir jų sukvaileinti visokie barzdočiai mėgino trukdyti Nixono kelionę demonstracijomis ir riaušėmis, bet visur daug didesnės europiečių minios prezidentą apsitiko draugiškais sveikinimais ir išlydėjo draugiškais linkėjimais.

Prezidentas išbuvo kelionėje 8 dienas. Jis visą tą laiką laikė nuolatinį ryšį su Baltaisiais Rūmais ir ypač su karo vadovybe Vietname, kur komunistai jo kelionės

metu buvo pradėję savo didesnio masto puolimus.

Dabar laukiama prezidento sprendimų visa eile svarbių politinių ir karinių klausimų.

Erdvėlaivis Apollo 9 pakilo į erdvę

Kovo 3 d. 11 val. ryto į erdvę laimingai pakilo Apollo 9 erdvėlaivis ir, jei viskas gerai seksis, į žemę sugrįš tik po 10 dienų. Šioje kelionėje bus atlikti paskutiniai sudėtingi bandymai prieš šią vasarą numatytą "išvyką" į mėnulį.

Raketos nukrito Saigone

Ir praeitą savaitę komunistai bombardavo kelias dešimtis Vietnamo miestų ir karinių taikinių. Dvi didelės raketos nukrito Saigone. Viena jų sprogo visai arti didelės ligoninės, vos nepalietusi didelių JAV civilių tarnautojų gyvenamų namų.

Dingo \$1.7 milijonų pašto ženklų

Dingo siunta su \$1.7 mil. vertės Jungtinių Tautų 10 centų pašto ženklų, kurie turėjo būti pradėti vartoti kovo 14 d. Jeigu jie nebus surasti, tai bus panaikinti visi šios laidos ženklai, 3 su puse milijono dolerių vertės.

Buvęs prez. Eisenhoweris po operacijos buvo gavęs plaučių uždegimą, ir todėl baimintis dėl jo likimo. Bet pastaruoju laiku atrodo, kad jis ir tą ligą įveiks.

Buvęs JAV prezidentas Harry Truman, kuris yra 84 m. amž., buvo sunegalavęs, bet jau grįžo iš ligoninės.

Clay Shaw yra kaltinamas dalyvavęs sąmoksle nužudyti prez. Kennedį ir teisiamas New Orleans. Jis išteisintas.

Zirzliai -- mūsų nelaimė

Šį kartą pakalbėkime apie zirzlius — daugeliui gerai pažįstamą žmonių rūšį. Jie yra tikra nelaimė šeimoje, o dar didesnė visuomenės gyvenime.

Šeimoje, sakysim, zirzlys tėvas visada nepatenkintas savo žmona, savo vaikais ir kitais šeimos nariais. Žmona gali jam stengtis ir kažin kaip įtikti, bet jis vis vien zirzlia, vis vien visi jos veiksmai zirzlio nepatenkina. Negalės jam įtikti net ir geriausi vaikai. Tokioj šeimoj niekad negali būti ramybės, nes zirzlys — šeimos ardytojas.

Dar didesnė nelaimė — zirzlys visuomenėje. Tai toks sutvėrimas, kurio zirzimas garsiausiai girdėti betkurioj visuomeninėj veikloj, bet iš jo darbu — jokios naudos. Jis viskuo nepatenkintas. Jis betkuriam susirinkime suniekins draugijos ar organizacijos vadovybės darbus. Jis nepasiūlys nieko naujo, jis nenurodys, kaip reikėjo pašalinti tą ar kitą klūtį, dėl kurios tas ar kitas vadovybės darbas nebuvo įvykdytas. Pakviestas pats į darbą, jis atsisakys, bet zirzti viską peikdamas nenustos.

Tosks zirzlys, jei tik sugeba, naudoja ir spaudos puslapius. Jis čia zirzta savo "išmintį" jau platesniam žmonių skaičiui, zirzia atkakliai, nepaliaujamai, kol mažiau kritiškai skaitytojai tam zirzliui patiki.

Tokie zirzalai sutrukdo nevieną gerą darbą, nevieną darbuotoją atšaldo nuo veiklos, nevienam pakerta jėgas. Jie yra didelė visuomenės nelaimė, ypač tada, kada veiklių žmonių ir šiaip trūksta.

Kaip nuo jų apsiginti? Nelengva. Zirziančią musę ar uodą gali priplakti prie sienos ir jų zirzalas nutils. Gi zirzliui žmogui gali trenkti svariausias argumentais per galvą, gali jį sugėdinti ar net išmesti iš visuomeninės veiklos, o jis visticiek zirz. Bet data gal jo klausantieji jau supras, ko tas zirzimas yra vertas, ko tuo savo zirzimu toks zirzlys siekia.

Šių kenkėjų ypač vengtina sutelktiniame darbe, kur tenka derinti skirtingas tuo darbo dalyvių nuomones ir pažiūras, kad visticiek būtų einama į bendrą tikslą. Jeigu čia atsirastų zirzlys arba toks, kurs tik savo vieno nuomonės tebos, nekreipdamas dėmesio į kitus, — bendras darbas neabejotinai nukentės.

Pasitaiko, kad net dideliu demokratiškumu besigirias zirzlys ima veikti net prieš savo organizacijos principus, veikti tiesiog diktatoriškai, jeigu tik jis patenka vadovybėn. Vienas toks mūsų visuomenėj net prieš Vasario 16-ją plačiu mastu primaisė neskanios košės JAV lietuvių organizacijų sutelktinėje veikloje.

Tokių gal jau nebereikėtų rinkti į vadovaujamus organus.

J. Kardelis Lietuvon nebegriš...

Jis atvyko Amerikon, kai po Antrojo pasaulinio karo Lietuva buvo raudonosios armijos okupuota ir buvusiems jos veikėjams pasidare jau nebesaugi buitis. Apsigyveno Kanadoje, Montrealio mieste, bet apsigyveno tik laikinai, nes tvirtai tikėjo, kad vis tik bus galima Lietuvon sugrįžti ir, galbūt, atkurti "Lietuvos Žinias", kurias jis Kaune redagavo. Montrealin atvažiavęs, nuo 1949 m. redagavo "Nepriklausomą Lietuvą". Bet ir šis darbas jam atrodė tik laikinas, kol Lietuvoje susinormuos padėtis, kada bus galima tenai sugrįžti be pavojaus.

Deja, Jono Kardelio viltis neišsipildė. Jo sveikata pradėjo esti vėžys. Paskutiniuoju laikui jis jau sunkiai sirgo. Ir viena dieną išgirdome, kad vasario 10 d. jis užmigė visiems laikams. Mirė ne tik žmogus, Kardelio vardu, bet mirė ir didelis žmonių švietėjas, gabus publicistas, daugelio laikraščių redaktorius, demokratinės idėjos skelbėjas ir didelis tolerantas.

Pirmą kartą man teko su Kardeliu susitikti 1928 metais Kaune. "Lietuvos Žinių" redakcijoj. Nuo to laiko mudvieju pažintis nenutrūko, bet darėsi vis artimesnė ir draugiškesnė. "Keleivys" aš dažnai pacituodavau "Lietuvos Žinias", o Kardelis savo dienraštį pacituodavo "Keleivį". Iš mūsų savait-

raščio jis persispausdino išrašą "Beždžionės bylos" aprašymą ir taip pat ilgesnį aprašymą pirmojo karo veteranų žygio į Washingtoną, kur buvo policijos nušautas Šimkus, grįžęs iš karo Lietuvos kareivis.

Kardelis parašydavo ir malonių komplimentų "Keleiviui". Pavyzdžiui, karta jis juokais skundėsi, kad "Keleivis" daras konkurenciją "Lietuvos Žinioms". Esą, skaitytojai (Kardelis) bombarduoja, kodėl jis nepausdinas savo dienraštį tokiais žinių iš Lietuvos, kokių jie randą "Keleivy". ("Keleivis" tada turėjo Lietuvoje apie 3.000 skaitytojų). Iš tikrųjų gi beveik visos Lietuvos žinios, kurios tilpdavo "Keleivy", buvo imamos iš Kardelio dienraščio, tik būdavo perredaguojamos ir pateikiamos skaitytojams lengvai suprantama kalba.

Susitikdavau su Kardeliu ir Montrealy, kai nuykdavau Kanadon "Prakalbu" saikiyti: pasimatydavom ir SLA suvažiavimuose. Ir jis, kada tik būdavo Bostone, visada ateidavo "Keleivio" redakcijon ir nakvodavo pas mane.

Kardelis buvo labai malonus, atviras, nuoširdus žmogus. Gaila, kad neišsipildė jo puoselėta viltis. Lietuvon jis jau nebegriš...

S. Michelsonas

Iš viršaus į apačią: Izraelio lėktuvai, kurį Ziuriche iš kulkosvaidžio apšaudė arabai; žemiau automobilis, kuriame buvo rasta ginklų atsarga, ir nušautas vienas iš pasikėsintojų; apačioje keturi arabai, suimti apšaudžius Izraelio lėktuvą.

Vien tik auksas valdo mus?

RAŠO R. E. MAZILIAUSKAS

Tęsinys

SANDERIS IR ARBATPINIGIAI

Tas britų-sovietų susitarimas iš tiesų yra gana sudėtingas dokumentas. Sovietų spaudžiamai tą "erzelį" (pasak George Brown) pašalinėti ir prieškambarininkų skatinami "ginti britų interesus", o, savu keliu, nenorėdami pakenkti Baltijos respublikų pripažinimo reikalui, britų teisininkai dabar įkinkė visą savo išradingumą.

Pirmiausia buvo sutarta, kad šalys savo abipusių ieškinių nekels. Baltijos kraštų prie Sov. Sąjungos prijungimo klausimas susitarime apamai neličiamas, jis paprasčiausiai apeinamas. Šitoks sutarimas dar gali būti įvairūs suprantamas ir net abiem pusėm naudingas. Iš vienos pusės, pašalinamas tas "erzelis", bet nepažeidžiama de jure pripažinimo klausimas, o, iš antros pusės, ir sovietai susitarimu apsidraudžia, kad britai ateity nebekels savųjų ieškinių.

Tačiau tuo susitarimu britai sovietams baltikųjų prieklausių saskaiton išmokėjimui milijonų svarų sterlingų (apie 1,2 mil. dolerių) grvna. Tai jau iš tikrųjų nelabai suprantamas dosnumas, o parlamento debatuose vienas atstovas ta pusmilionį net pavadino šypsenos numestais arbatpinigiais. Juk britų ieškiniai iš Baltijos kraštų siekia 15 milijonų svarų sterlingų, o sovietų ieškiniai, susiję su

Pabaltijū, — tik 10 milijonų. Tad atrodytų, kad primokėti, galbūt, reikėtų sovietams, o ne atvirkščiai. Britų vyriausybė parlamentui tuo klausimu daug neaiškino, tik nurodė, kad sovietai pripažįsta britams ne 15, bet tik 3 milijonus svarų sterlingų (apie 7,2 mil. dolerių) ieškinį. Vadinasi, britai nevertėslendami sutiko su sovietų pasiūlytuju savųjų ieškinių penktadaliu.

Sovietams išmokėtasis pusmilijonis svarų iš tikrųjų yra šiočia tokia mįslė, kurią įmimsime gal tik tada, kai viešumoje paaiškės visi šitų britų-sovietų pasitarimų ir sandėrių tikrieji užkulisiai. D. Britanijos vyriausybė ir ypač užsienio reikalų ministerija šiuo klausimu akivaizdžiai išsisukinėja ir vengia duoti išsamesnių bei platesnių paaiškinimų.

Paprastčiausiai neįtikėtina, kad tokie prityrę diplomatai ir įgudę derybininkai kaip britai, nei iš šio, nei iš to, be jokio matomo reikalo ir be jokios apčiuopiamos naudos imtų ir išmokėtų sovietams tuos "arbatpinigius". Pagaliau ir parlamento debatuose buvo žinoma, kad kalbėtojai jau daugiau, negu pasako. Net pikčiausieji opozicijos kalbėtojai, griežtai kritikavę šitą sandėrį, atrodė, nesijaudintys teisės, matyt, valstybės saugumo sumetimais, į darbą paleisti, kaip kad sakoma, visą amuniciją. O vyriausybės kalbėtojas ir sandėrio gynėjas akysna krito kaip tik savo beveik neįprastu santūrumu. Galime dėl to,

galbūt, prileisti, kad už to sandėrio ir už tų "arbatpinigių" slėpėjo kokie nors platesnio masto politiniai kėsimai, kurie — galimas dalykas, dėl Čekoslovakijos įvykių ir dėl to pablogėjusių britų-sovietų santykių — galop nebuvo įgyvendinti.

ECZOTIŠKA PROBLEMA

Susitarimu pasizadėjusi nekelti savo ieškinių Pabaltijyje, britų vyriausybė nūn pro parlamentą pristatė įstatymą, kuriuo baltikieji prieklausiai nusavinami ir pardudomi, o iš gautųjų pajamų padengiamas tas sovietams jau išmokėtasis pusmilijonis ir mokama kompensacija privatiems britų ieškovams. Prieškambarininkai, vadinasi, savo pasiekė.

Pirmieji du skaitymai parlamente praėjo sakytuome, ramiai, maždaug kasdieniškai, neišsiklūdinai, o kritika ir nepasitenkinimas iš opozicijos suolų tebuvo pareiginis. Trečiasis, taigi, galutinis, skaitymas jau buvo triukšmingesnis, tačiau, apamai paėmus, ir jis šioje parlamento sesijoje nebuvo išskirtinės reikšmės, ką pagaliau paliudijo faktas, kad įstatymą parlamente gynė, vyriausybė atstovavo ir į paklausimus atsakinėjo ne pilnateisės vyriausybės narys — ministras, bet pernelg žemesnio rango pareigūnas — valstybės pasekretorius Whitlock. Kaip ten bebūtų, bet faktas lieka faktas, kad 30 metų praėjus nuo Baltijos respublikų okupavimo, kai pasaulis jau gyvena visiškai kitokiais ir tik atsitiktinai gal kiek panašiais rūpesčiais, tie Baltijos kraštai Vakaruose iš tiesų palaipsniui darosi nelabai aktuali ir truputį egzotiška problema. Ir šito "baltų auksas" įstatymo trečiajame skaityme parlamente susitarimas daro didesnis dėmesys, atrodė, pirmoje eilėje priskirtas faktai, kad skaitymas vyko jau po Čekoslovakijos įvykių, po to, kai britų-sovietų santykiai jau buvo pa-

astūrėje. Netgi pačiuose debatuose pakartotinai buvo iškelta kaip tik šita — čekoslovakiskoji — aplinkybė... Mat, britai, bent pasamone, dėl Čekoslovakijos jaučiasi beveik asmeniškai kalti. Juk britų premjeras Chamberlainas 1938 m. su Hitleriu padarė tą kvailą ir beprasmišką nuolaidžiaujančią susitarimą, kuriuo Čekoslovakija buvo pasmerkta šešerius metus kentėti nacijų terorą. Dabar britai visas čekoslovakiskas bėdas pergyvena pernelyg jautriai, o praeitų metų rugpjūčio įvykiai Prahoje britų parlamentarams, matyti, kiek suaktualino ir Baltijos kraštų reikalus, kas atsispindėjo ir debatuose.

Debatų parlamente, žinoma, vyko pagal partinę priklausomybę. Pozicija, vadinasi, darbiečiai, įstatymą gynė, arba jo bent nepuolė, o prieš įstatymą aistringai kalbas sakė opozicijos, taigi, konservatorių, atstovai. Kokį nors ypatingą konservatorių "probalistikumą" čia išžiūrėti nėra reikalo. Ypač prisimimus, kad kaip tik MacMillano konservatorių vyriausybė dar 1959 m. pirmoji su sovietais šitais klausimais pradėjo tartis ir beveik pasiekė su jais susitarimą. Juos, žinoma, ragino su sovietais tartis konservatorių tarpe ypačiai veiklūs tie prieškambarininkai. Todėl galime prileisti, kad panašūs susitarimai su sovietais būtinai pasirašytas visiškai nepriklausomai nuo to, kokia partija sudaro vyriausybę.

Pagrindiniais užsienio politikos klausimais D. Britanijoj tradiciniai abi pagrindinės partijos bendrais bruožais sutaria ir išlaiko krašto užsienio politikos tęstinumą. Todėl ir baltikais klausimais debatuose parlamente jautėsi eilė kitų eilinių politinių kivirčių atbalsių, kurie su pačiu įstatymu deturėjo nedaug bendra. Debatų, mat, visuomet gera proga pajodinėti savo partinį arkluką...

(Bus daugiau)

Žvilgsnis į profesines sąjungas

(Tęsinys)

I EKONOMINĖ DEMOKRATIJA

Po Pirmojo pasaulinio karo, 1920 m., Vokietijos darbininkija išsikovojė teisę išrinkti vadinamąsias įmonių tarybas (Betriebsrat). 1922 m. įmonių taryboms buvo pripažinta teisė savo atstovą paskirti į bendrovių valdybas (JAV ir Britanijoje tai atitiktų "Board of Directors"). Vadinasi, dirbančiųjų dalyvavimas įmonių valdyme Vokietijoje yra gana senas dalykas. Įmonių tarybų teisę įtvirtinimu darbininkija vėl susirūpino po Antrojo pasaulinio karo. Neatsitiktinai šitas klausimas aštriai iškilo po abiejų vokiečių praktikų karų: darbininkija nepasitiekė kapitalų savininkais, kurie rėmė nacionalistinius politikus, kraštą įvėldami į karą ir griuvimą.

Tačiau specialiu įstatymu įteisintos įmonių tarybos iš tikrųjų tėra savotiški "poderiniai tigrai". Tas tarybas išrenka visi vienos įmonės dirbantieji, tačiau jų tei-

sės įmonės valdyme yra ribotos. Tarybų balsas netgi nėra lemiamas, bet tik patariamasis arba, geriausiu atveju, lygus įmonės vadovybei. Pavyzdžiui, tarybos gali dalyvauti nustatant darbo laiko paskirstymą, pertraukų laiką, atostogų paskirstymą tarp dirbančiųjų, algų išmokėjimo būdą ir pan. Tarybos gali dalyvauti nustatant socialinį dirbančiųjų aprūpinimą (vadinamuosius "fringe benefits"), bet praktiškai tai mažai reiškia, nes lėšas tokiam aprūpinimui duoda darbdavys, ir, jei sustartys su prof. sąjunga nėra kitaip nustatyta, darbdavys tas lėšas gali skirti tokiu būdu, kaip jam geriausiai patinka. Įstatymu taip pat numatyta, kad įmonių tarybos turi būti išklaustytos, kai atleidžiami darbininkai. Tačiau tų tarybų nutarimai darbdavio nesaisto, jis tetteri, kaip įstatymą, "su rimtu noru" tuos nutarimus išklausti...

Vokietijos darbininkai šitą įmonių tarybų įstatymą, žinoma, palaiko ir net patys dirbantieji, tačiau prof.

sąjungos tuo nėra patenkinamos ir dirbančiųjų teisę dalyvauti lygiateisiškai įmonių valdyme reikalauja gerokai išplėsti.

Šiuo metu Vak. Vokietijoje įmonių tarybas yra išrinkta 180.000 dirbančiųjų, iš kurių 87% priklauso prof. sąjungom. Vadinasi, prof. sąjungų veikėjai yra veikiausi dirbančiųjų savivaldos teisių puoselėtojai. Ir jie dabar reikalauja įstatymo, pagal kurį dirbančiųjų atstovai būtų renkami ir į įmonių valdybas direktoriais, kur jie būtų lygiateisiai su akcininkų išrinktaisais direktoriais.

Vokietijos kalnų pramonėje (geležies rūdos, akmenų anglių kasyklose, plieno gamyklose) darbininkai tokią teisę jau turi nuo 1947 m. Tada patys pramonininkai pasiūlė prof. sąjungom lygiomis teisėmis dalyvauti įmonių valdyme. Mat, daugelis pramonininkų buvo politiškausi susitepę nacių valdymo metais, o jų įmones grąsino išmuntuoti sąjungininkai. Į įmonių valdymą priimdami prisiėmus, kad kaip tik MacMillano konservatorių vyriausybė dar 1959 m. pirmoji su sovietais šitais klausimais pradėjo tartis ir beveik pasiekė su jais susitarimą. Juos, žinoma, ragino su sovietais tartis konservatorių tarpe ypačiai veiklūs tie prieškambarininkai. Todėl galime prileisti, kad panašūs susitarimai su sovietais būtinai pasirašytas visiškai nepriklausomai nuo to, kokia partija sudaro vyriausybę.

Šitą dirbančiųjų dalyvavimą įmonių vadovybėje vokiečių prof. sąjungos dabar nori išplėsti visai pramonei ir dar labiau sustiprinti. Prof. sąjungos reikalauja, kad bent pusė didžiųjų įmonių valdybos narių būtų renkami ne akcininkų, bet dirbančiųjų. Panašų įstatymą taip pat remia ir kairysis krikščionių demokratų sparnas, kurio reikalavimai beveik privėdė prie partijos skilimo. Pagaliau šitokį dirbančiųjų įvedimą į įmonių vadovybę remia ir socialdemokratų partija, nors partijos veikėjai reikalauja, kad didžiųjų Vokietijos įmonių valdybos būtų sudarytos iš trijų sluoksnių: trečdalis valdybos narių rinktų kapitalo savininkai, t. y. akcininkai, trečdalis dirbantieji (praktiškai — prof. sąjungų veikėjai) ir trečdalis skirtų arba bent siūlytų "viešuma", t. y., kraštų vyriausybės, savivaldybės ir pan.

Pramonininkai šitokiems prof. sąjungų, socialdemokratų ir kairiųjų krikščionių demokratų kėslams labai garsiai priešinsia. Jie sudarė komitetą, kuris per trumpą laiką išleido daugiau kaip 2 milijonus markių (pusę mil. dol.) propagandai, kad toks įstatymas per parlamentą nepraeitų.

Iš tikrųjų darbininkų lygiateisiš dalyvavimas įmonių valdyme išviro iš šiuo metu svarbiausia Vokietijos prof. sąjungų tikslą, ir galimas dalykas, kad šitas klausimas bus vienas iš svarbiausių klausimų, apie kuriuos sėkėsi 1969 metų rinkimai į parlamentą.

Pramonininkai, kurie turi didelę įtaką krikščionių demokratų ir liberalų partijų vadovybėse, aiškina, kad

Nukelta į 3 pusl.

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPILNIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO BAST,
TAS DUONOS NEPRASO.LIETUVIŲ MOKYTOJŲ
SUAŽIAIVIMAS

Kovo 15 ir 16 dienomis New Yorko Maironio Lituanistinėje mokykloje (259 No 5th St., Brooklyn, N.Y.) bus Rytinio Atlanto pakraščio lituanistinių mokyklų mokytojų suvažiavimas, kuriame PLB švietimo Tarybos pirm. A. Rinkūnas skaitys paskaitą apie "Beskyrinę sistemą lituanistinėse mokyklose". J. Juknevičienė — apie tai, kaip reikėtų mokyti parengiamojoje klasėje ir apie vaizdines priemones ir jų vartojimą parengiamojoje ir kitose lituanistinės mokyklos klasėse: J. Veblaitis supažindins dalyvius su vokiečių šeštadieninėmis mokyklomis — kaip jos organizuojamos ir kaip veikia. Bus parinkti asmenų pokalbis (simpoziumas) apie tautinį ir visuomeninį auklėjimą lituanistinėje mokykloje, kuriam vadovaus A. Saulaitis, S.J. Mokyklų inspektorius A. Masionis kalbės aktualiais šeimoms ir lietuviško švietimo metus liečiančiais klausimais.

Maironio Lituanistinės mokyklos mokiniai dalyvius suvaizdins "Miegiančiąją gražuolę".

Suvažiavimą globoja LB Apygardos valdyba. Ji sutiko apmokėti ir paskaitininkų kelionės išlaidas.

Džiugu, kad turime žmonių, kurie ne tik sutinka dirbti lituanistinėse mokyklose, bet dar stengiasi tą savo darbą tobulinti. Reikia laukti, kad suvažiavimas bus gausus ir jo dalyviai įsigys daugiau žinių savo sūniams, bet labai svarbiu darbu.

(Atkelta iš 2 pusl.)

Žvilgnis į
profesin. sąjungas

dirbantiesiems suteikti lygias teises įmonių valdyme nieko bendra neturi su demokratija, bet, anaipol, "pažeidžia laisvą valstybinę ir visuomeninę santvarką", kad tai pažeidžia nuosavybės teisę ir prof. sąjungoms suteikia per daug galių. Prof. sąjungos tuo tarpu nurodo, kad tariamoji taikinga nuotauka tarp darbdavių ir darbininkų Vokietijoje pastaraisiais metais yra apgaulinga, kad darbininkai iš tikrųjų nepasitiki stambiaisiais kapitalistais ir kad paprasčiausias teisėtumas reikalauja ne vien tikslai politinės, bet ir pramoninės demokratijos. Prof. sąjungų (DGB) pirmininkas L. Rosenbergas pareiškė: "Laisvos ir demokratiškos santvarkos negalima norėti tik dalinai". Socialdemokratų ideologas profesorius Carlo Schmidt pabrėžė, kad, "kas

CHICAGO, ILL.

Mirė muzikas J. Strolia

Vasario 20 d. mirė Juozas Strolia, 71 m. amžiaus. Velionis buvo baigęs Klaipėdos Muzikos Mokyklą, muziką dėstė įvairiose Lietuvos mokyklose, vadovavo chorams. Jis yra išleides didoką pluoštą muzikos kūrinių ir šias knygas: Solfedžio, Muzikos teoriją, Trumpą muzikos istoriją.

Velionis į Ameriką atvyko 1952 m., gyveno Chicagoje, Bostone, Los Angeles, 1955 m. buvo išvykęs į Braziliją, Europą, bet po poros metų vėl grįžo į JAV, gyveno Filadelfijoje, o nuo 1960 metų Chicagoje.

Velionis buvo ne tik muzikos mokytojas, bet žinomas kompozitorius, smuikininkas, o be to, turėjo ir aštrią plunksną, daug rašė Naujienose. Jo atsiminimų "Lietuvos Vyčio pėdsakais" pirmoji knyga jau baigta spausdinti. Jis rinko medžiagą ir antrajai knygai.

Velionis išaugino tris sūnus — Vytautą, Faustą ir Herkulį, kurie yra taip pat muzikai ir gyvai reiškiasi lietuvių meniniame gyvenime.

Tėvui mirus, jiems reikiame gilią užuojautą.

Kovo 15-16 d. Balfo seimas

Kovo 15-16 dienomis Sv. Kryžiaus parapijos salėje, 4557 So. Wood gt., posėdžiaus Balfo seimas. Jame bus paminėta ir Balfo veiklos 25 metų sukaktis.

HARTFORD, CONN.

Graziai paminėjome

Vasario 16-ją

Šiemet Vasario 16-sios minėjimas gal buvo vienas iš geriausių.

Iš ryto buvo iškilmingos pamaldos, kurias laikė kleb. kun. Matutis, giedojo Jurgis Petkaičio vadovaujamas Aido choras ir solistas Stasys Baras iš Chicago. Į pa-

monėje yra pavaldinys, po darbo taip pat negali būti geras demokratas. Teisė dalyvauti įmonių valdyme yra pilietinė teisė...

Stebėtojai mano, kad šitoks politinės demokratijos išplėtimas ir ekonominę sritį Vokietijoje netrukus taps tikrove. Atsisakę revoliucinių būdų ir dogmatinio marksizmo, vokiečių socialdemokratai ir prof. sąjungos kapitalistinę santvarką stengiasi pažaboti iš vidaus. Jau dabar kalnų pramonės įmonėse personalinis menadžeris yra dažniausiai prof. sąjungų atstovas. Kai būna nesutarimų tarp įmonės vadovybės ir prof. sąjungų, tai tokiu menadžeriui tenka atstovauti įmonę. Jo padėtis būna nepavydėtina: jis negali paneigti įmonės interesų, bet jo ištikimybė prof. sąjungoms, kurios jį išstatė, tam gali priešintis... Tokių atvejų pastaraisiais metais yra buvę, ir tik ateitis parodys, ar panašius sąžinės susikirtimus galima išlyginti.

REM

(Bus daugiau)

Paveikslas kairėje matome pavaizduotus tuos bandymus, kuriuos turės per 10 dienų erdvėje atlikti Apollo 9. Nuo pagrindinio erdvėlaivio turės atsiskirti nutūpimui mėnulį skirtas specialus mažesnis erdvėlaivis su astronautais ir paskui vėl prisijungti prie pagrindinio erdvėlaivio su kuriuo bus grįžtama į žemę. Kairėje — specialūs aparatai, kuriais bus matuojamas tarp erdvėlaivių atstumas ir kryptis, gal galėtų susitikti.

maldas atsilankė ir gubernatorius.

Po pietų Lietuvių Piliiečių klubo salėje buvo iškilmingas susirinkimas. Jame pagrindinis kalbėtojas buvo dr. A. Stankaitis. Jo kalba buvo ilgą, bet įdomi, todėl nenuobodi.

Meninę programą atliko, be jau minėto solisto ir choro, skautės ir šeštadieninės mokyklos vaikai. Solistui S. Barui akomponavo prof. V. Marijosiū.

Ant valstijos rūmų tą dieną plevėsavo lietuviška trispalvė.

Luckienė

VASARIO 16-JI
COLUMBUSE (OHIO)

Minėjimas įvyko vasario 15 d. Desert Inn salėje. Jam vadovavo Lietuvių Bendruomenės pirm. Jasys, paskaitą skaitė prof. R. Šilbajoris. Latvių vardu susirinkusius sveikino vietos Latvių Bendruomenės pirm. R. Vilums.

Columbuso lietuvių kolonija nėra gausi, bet į minėjimą susirinko apie 100 asmenų. Mat, buvo ne tik vietiniai lietuviai, bet ir atvykęs iš Columbuso apylinkių, iš Lankasterio ir Chillicothe.

Po oficialios dalies ten pat buvo vakarienė, kurios metu buvo progos pasižmonėti su pažįstamais ir draugais.

Visur vykskas vyko sklandžiai. Visi išsiskirstė pakilios nuotaikos kupini.

Kai 1965 m. čia atvykau, nebuvo jokios lietuviškos veiklos. Seniau čia buvusi lietuvių organizacija buvo nustojusi veikti. Atkūrus L. Bendruomenę, atgijo ir lietuvių veikla.

Dabar Liet. Bendruomenės valdyba sudaro: pirm. Jasys, sekr. Šilbajoris ir ižd. Vasiliauskas. Jie visi naujieji ateiviai.

Yra čia ir senosios kartos išeivių. Buvo jų nemažai ir Vasario 16-sios minėjime. Ir jiems rūpi išlaikyti šiame krašte lietuviybę ir atstatyti nepriklausomą Lietuvą.

A. Zamžickas

Ursulė Kevienė (dešinė) ir Antanina Jenkinsienė

IS TOLIMŲJŲ HAWAJU

Viešnia iš Kalifornijos

Ursulė Kevienė, ilgus metus gyvenusi ir daug veikusi Lawrence, Mass., lietuvių tarpe, dabar gyvena arti savo dukters Jūlytės Carlisle (Escondido, Kalifornijoje), labai mėgsta keliauti. Daug vietų apkeliausi, ji seniai planavo aplankyti Hawajus, ir šiandien ji čia vieši pas Jenkinsus ant marių krantelio ir negali atsigerėti mėlynojo Pacifiko neapsakomais vaizdais.

Marių vanduo niekad nestovi vietoje, jis vis banguoja ir vis kitaip atrodo. Vidurvasario metu žiūrėkite į žydintį lauką ar į žaliuojančią giraitę, ir matysite vis tą patį vaizdą. Jis jums atsibos. Bet žiūrėti į mėlynąjį Ramųjį vandenyną — niekada neatsibosta.

Dabar, kai Bostono apylinkėje ir visoje N. Anglijoje žmonės kenčia šaltį, baido po sniego kalnus, mes čia, Hawajuose, braidžiojame po žydinčius gėlynus ir džiaugiamės puošniausiais gamtos vaizdais.

Rep.

Jau 1925 m. profesorius Augustinas Janulaitis savo knygoje "Lietuva ir dabartinė Rusija" rašė:

"Dabartiniai rusai stengiasi plėsti, keldami revoliucijas. Ateina kaip vaduotojai, įsivyras kaip viešpatai".

GRAZIAI PAGERBĖME

DR. M. GIMBUTIENĖ

Vasario 9 d. Santa Monica (Calif.) Miramaro viešbučio puosnioje salėje buvo dr. Marijos Gimbutienės garbei pietūs. Kaip retai kada į šias pagerbtuves susirinko per 300 asmenų, visos vietos buvo užimtos. Dalyvių tarpe buvo daug amerikiečių. Atsilankė Kalifornijos universiteto (Los Angeles) profesorius su humanitarinių mokslų fakulteto dekanu Levine priešaky. buvęs JAV ministras Lietuvai Owen J. Norem, daug meno ir spaudos atstovų, kaip savų, taip ir amerikiečių.

Trumpu žodžiu iškilmes pradėjo klubo pirmininkė A. Devenienė. Ji pareiškė, kad iškilija metų moterimi išrinktoji prof. dr. Marija Gimbutienė savo mokslo darbais yra simbolinė Lietuvos dovana Amerikai. Toliau vadovauti programai ji paprašė jauną Kalifornijos universiteto profesorę Algirdą Avizienį. Šis labai taktiškai gyvai ir gražiai atliko tas pareigas. Tuo reikia džiaugtis, nes buvo rastas naujas talentas, kurio taip trūksta mūsų Kalifornijos parengimuose.

Ilgos kalbas pasakė prof. Levine ir prof. Puohvel, labai aukštai įvertindami prof. M. Gimbutienės įnašą universitetui.

Lietuviškai kalbėjo Bernardas Brazdžionis ir A. Žemaitaitis. Pastarasis išryški-

no prof. M. Gimbutienės darbų reikšmę lietuviams. Alto, t. y. visų lietuviškų organizacijų vardu sveikino O. Razutienė.

Tautiniais drabužiais pasipuošusi S. Pautienienė puikiai sudainavo kelias liaudies dainas.

A. Devenienė klubo vardu įteikė dr. M. Gimbutienėi adresą su įrašu: "Iš pračių Tavo sūnūs te stiprybė semia".

Pagalbą prabilo pati dr. M. Gimbutienė. Ji, tokio gausaus tautiečių ir mokslo draugų atsilankymo sužadinta, dėkojo dalyviams ir rengėjams ir su ašara akyse prisiminė Lietuvą, jos mokyklas, universitetą, jos slaptingus piliakalnius ir miškus ir ypač savo tėvus.

Ir visa tai, kas ją iškėlė pračių ir duoda jėgų dabar dirbti mokslui — pasauliui, kitų tautininkų. Amerikai, Lietuvai.

Savaime išsiveržęs "Valio, valio!" užbaigė šias pagerbtuves.

Nors žmonių buvo daug, bet tvarka buvo pavyzdiną. Visi susėdo prie apskritų staliukų, sumaišius lietuvių su amerikiečiais, kad būtų progos arčiau susipažinti. Skautės akademikės, tautiniais drabužiais pasipuošusios, lydėjo svečius prie jiems skirtų staliukų.

Šį įvykį gražiai aprašė Los Angeles Times, Evening Outlook ir universiteto spauda, o rengėjų komitetas gavo gražių padėkos laišku iš profesūros už tokių kultūrinių ir prasmingą pagerbi-

Šių pagerbtuvių rengėjai buvo: A. Devenienė, prof. K. Alminas, Lambertai, A. Markevičius, Žemaitaičiai, Gedgaudai, Burokas ir eilė dirbti mokslui — pasauliui, kitų tautininkų.

Korespondentas

PODAROGIFTS, INC.

Geros
NaujienosMES VĖL PRIIMAME
UŽSAKYMUS
SALDYTUVAMS

SALDYTUVAI:

2181 Zil-Moskva	240 ltr.	\$236.33
2182 Oka-3	200 ltr.	\$212.11
2183 Yuryzan	175 ltr.	\$196.00
2184 Orsk (KX-0100)	120 ltr.	\$191.89
2185 Minsk-2	119 ltr.	\$169.67
2186 Biryusa	160 ltr.	\$191.89
2187 Mir	125 ltr.	161.56
2188 Saratov 2	85 ltr.	\$111.11
2189 Dnepr ar Donbas	165 ltr.	\$151.56

Ekselentiškos
kainos

MOTOCIKLAI

MOTORINIAI
SKUTERIAIMOTORINIAI
DVIRACIAI

MOTOCIKLAI:

2111 Ural-2 M-63 U su šoni.	ne priekaba ...	\$771.60
2112 K-750 M su šonine priekaba		\$740.74
2113 Jupiter-IZH-2 su šonine priekaba		\$377.11
2114 Jupiter IZH-2		\$270.89
2115 IZH-Planeta su dviem sėdynėmis		\$259.33
2116 Voskhod su dviem sėdynėmis		\$203.33
2117 M-105, 1 cilindras, 7HP, 123.5 c.c.		\$145.83

MOTORINIAI SKUTERIAI ir

MOTORINIAI DVIRACIAI:

2121 Tula-tourist, 10 H.P.	199 c.c.	\$225.00
2122 Viatka-VP-150 M, 6 HP	148 c.c.	\$145.89
2123 RIGA-3, 2 H.P.	55 c.c.	\$79.22

Pristatoma tuojau!

SKUBINKITE SAVO UŽSAKYMUS Į

PADAROGIFTS, INC.

220 PARK AVE. SOUTH

NEW YORK, N.Y. 10003. Tel. 212-228-9547

arba į prie jo prisiglaudusias firmas:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19196

Tel.: 215 WA 5-3455

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

45 West 45 St., New York, N.Y. 10036

Tel.: 212 CI 5-7905

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

1776 Broadway, New York, N.Y. 10019

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

NESPALVINGOJI STATYBA

Laikai, kada meistras kiekvieną namą statydavo atskirai, nebesugrąžinamai praėjo. Moderniais laikais ir statyba yra sumasinta ir supramoninta. Tik pavieniai, daugumoje viešieji pastatai yra kiekvienas atskirai architektų sukurti, tačiau ir tokie pastatai — didieji viešbučiai, įstaigos, muziejai, teatrai ir pan. — darosi iki nuobodulio vienas į kitą panašūs, nepriklausomai nuo to, kur jie būtų pastatyti: JAV, Afrikoje, Vakarų Europoje ar... Lietuvoje.

Jeigu dar yra tam tikro naujų pastatų įvairumo viešuosiose pastatose, tai jo labai mažai beliko plačiu mastu statomose gyvenamuose namuose. Dabar Lietuvoje tas naujų pastatų vienodumas dar labiau į akis krinta. Beveik visa statyba yra planuojama ir vykdoma valstybinių organizacijų. Skundžiasi patys lietuviai architektai. Sako, kad vyriausiosios statybos planavimo įstaigose sukurti koki nors pastato vadinamieji tipiniai brėžiniai, ir pagal tuos brėžinius visame krašte keleris metus statoma. Gaunamas nuobodus vienodumas, istisi miestų rajonai, istisos gyvenvietės viena į kitą panašios...

Toms įstaigoms taip, žinoma, patogiau — mažiau rūpesčių, mažiau galvos sukimo... Nepaslapstis, kad Amerikoje ir kituose Vakarų kraštuose panašiai vienodai istisi rajonai stato privatių biznierių. Jiems, aišku, terūpi pelnas, bet ir jie jau po truputį pradeda įvairinti tokias masines statybas, kad gyventojai iš nuobodulio neišbėgiotų. O Lietuvoje juk stato pati valstybė, kuri sakosi, kad rūpi visų žmonių gerove, tačiau toji valstybinė statyba juk biauioja kraštovaizdį...

Lietuvoje dėl tokios statybos vis dažniau protestuojama. Nurodoma, kad turint gerus norus, ne taip jau sunku, esą, suderinti statybos ekonomiskumą su jos žmoniška išvaizda. O kiti architektai primygtinai siūlo ir modernius pastatus kuriant atsižvelgti į lietuvių liaudies statybos tradicijas, jos buvusi spalvingumą. Gerų architektų Lietuvoje tikrai netrūksta, bet ar jiems pasiseks susisiekti su valdininkais?..

h. bu.

Išdvėsė žuvys

Sausio 31 d. Tiesa Vilniuje rasė, kad Antanavo (netoli nuo Marijampolės) hidroelektrinės tvenkinyje, 60 ha plote, išduso beveik visos žuvys. Nuostolių apskaičiuota — 32 tūkstančiai rublių. O kaltininkai esą čia pat: cukraus fabrikas vėl nuodiją šėsupę kalkių purvo skysčiu. Prieš porą metų tas fabrikas buvo net uždarytas už tai, kad nesutvarkė valymo įtaisų. Net specialiai pagriežintas įstatymas buvo išleistas. Marijampolėje prie cukraus fabriko dar prisidė-

jo ir visa miesto kanalizacija: ir čia nesiskubina statyti reikalingų valymo įrengimų. "Vandens mirtinas nuodus nusineša vis tolyn ir tolyn", aimanuoja Tiesa, reikalauja griežtesnių bausmių, nes, esą, "ši bėda tęsiasi ne pirmus ir ne antrus metus". Tarp ko kita, ir bausmių reikalavimai kartojami jau ne pirmus ir ne antrus metus...

Dr. J. Brėdikis — sovietų akademikas

Dr. Jurgis Brėdikis, Kauno medicinos instituto hospitalinės chirurgijos katedros profesorius ir, vedėjas (praėjusių metų pradžioje lankęsis Amerikos universitetuose ir klinikose), išrinktas Sovietų Sąjungos Medicinos akademijos nariu korrespondentu.

Mirė Krugliakovas

Sausio 30 d. Vilniuje mirė I. Krugliakovas iš Krementiško, Poltavos gubernijos... Vilniuje Krugliakovas atsidūrė 1945 metais, kai jį, po karo paleistą iš kariuomenės, Maskvos "Sojuzpechat" ("Sąjunginė spauda") atsiuntė į Vilnį savo padalinio Lietuvoje tvarkyti. Ta įstaiga, veikianti prie pašto administracijos, priima visų laikraščių prenumeratą ir skirsto laikraščius pardavinėti į kioskus. Maskva net ir Lietuvos leidžiamų savo laikraščių platinti lietuviams nepatikėjo... Krugliakovas čia direktoriavo beveik istisus 24 metus.

(ELTA)

Jei tu nemoki prisitaikyti, jei tu nesi pasiryžęs pilvu šliaužti purve, tai nesi revoliucionierius, o tik pliuskis. Leninas

Tikėti, kad taiką galima užtikrinti atidavus vilkams mažą valstybę, yra nelaiminga klaida, pasakė Churchill, kai 1938 m. Hitleris prisijungė dalį Čekoslovakijos.

PIGIAUSIA

IR

GERIAUSIA

DOVANA!

Dovanokite savo draugams ir bičiuliams metinę Keleivio prenumeratą. Jums atsieis tik \$5, o tas, kuriam ji bus dovanota, per metus kas savaitę gaudamas Keleivį, jus tikrai atsimins.

Trys nauji ambasadoriai. Iš kairės į dešinę: Johnas S. B. Eisenhoweris, paskirtas JAV ambasadorium Belgijoje, Walteris H. Annenbergeris — Anglijoje ir Jacobas D. Beamas — Čekoslovakijoje.

PROF. JONAS PUZINAS

Kaip gimė Vasario 16-sios aktas

Paskaita, skaityta Bostone minint Vasario 16-sios 51-ą sukaktį

(Tęsinys)

Tačiau didžiausią ir sunkiausią tos laisvės kovos už savo krašto laisvę našta teko pakelti Lietuvoje gyvenantiems šviesuoliams. Vokiečių okupacija buvo nepaprastai sunki, nes Vokietija traktavo Lietuvą kaip priešą žeme — Rusijos krašto dalį. Įvesti karo lauko teismai, susisiekimas suvaržytas, rekvizicijos alino kraštą, lietuvių politinės organizacijos uždarytos, laikraščiai sustabdyti. Tik 1917 m. gale Vilniuje susilaukta trijų lietuviškų laikraščių: Lietuvos Aido, Darbo Balso ir Tėvynės Sargo. Lietuvoje vieni iš pirmųjų sukruto kauniški intelektualai. Čia lietuviams vadovauti susidarė triumviratas, susidedas iš spautuvininko Saliamono Banaicio, prelado Aleksandro Dambrausko-Jakšto ir Jono Kriaučiūno. Pagrindinis tos trijulės tikslas — paskelbti Lietuvos nepriklausomybę. Ir 1916 m. sausio 10 d. aštuonių asmenų sambūris, pasivadinęs Vyriausiuoju Lietuvių Tautos Komitetu, paskelbė Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos postulatą. Nutarimė tarp kita ko sakoma: "Dabar atėjo valanda, kuomet iškil klausimas jau ne apie autonomiją, bet apie visišką Lietuvos Kunigaikštystės savarankiškumą". Surašyta ir Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos konstitucija. Pagal ją valdžia telkiasi rankose Didžiojo kunigaikščio, renkamo iš senovės Lietuvos kunigaikščių giminės, ir dviejų seimų — didžiojo ir paprastojo. Paruoštas atsiskaikimas su komiteto nutarimu ir Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos konstitucija paskelbtas ne tik Lietuvoje, bet per dr. Juozą Purickį pateko ir užsienin.

Didžiausias lietuvių kultūrinis ir politinis centras yra buvęs Vilniuje. Prieš I pasaulinį karą čia veikė daug lietuviškų draugijų, ėjo visa eilė laikraščių ir žurnalų. Prasi-dėjus karui, ir Vilniuje išretėjo lietuvių inteligentų gretos, nes daugelis jų buvo priversti trauktis į Rusiją. Užėję vokiečiai, kaip minėta, sustabdė visą lietuvių visuomeninį ir kultūrinį gyvenimą. Iš lietuviškų draugijų tepalikotos dvi savišalpinės organizacijos: Lietuvių Draugija nuo Karo Nukentėjusiems Šelpiti, kitaip vadinama Lietuvių Komitetu, kuriam vadovavo Antanas Smetona, ir Lietuvių Draugija Nukentėjusiems nuo Karo Gyventojams Agromonijos ir Teisių Pagalbai Teikti, kurioje spietėsi socialdemokratai ir liaudininkai. Pradžioje politikams reikalsams svarstyti susidarė įvairių ideologinių įsitikinimų asmenų penketukas: Antanas Smetona, dr. Jurgis Šaulys, inž. Steponas Kairys, kun. dr. Juozas Stankevičius ir Petras Klimas. Daugejant darbų, tas penketukas pamažu išaugo į keliolikos asmenų grupę, kuri rūpinosi visais lietuvių politiniais reikalais. Lietuvių politinės aspiracijos aiškiai buvo išreikštos Vilniuje 1916 m. balandžio 9 d. slapta išspausdintame ir plačiai Lietuvoje paskleistame atsisaukime. Štai keletas būdingesnių ištraukų:

"Ar yra pasauly, kas būtų tiek prisikentėjęs, tiek vargo išvargęs, kiek mes, lietuviai, savo žemele? Dar žiloj senų senobėj mus skaudė, plėšė ir žudė piktieji kryžieiviai. Ir mūsų tėvų tėvai, seniai ir proseniai, prieš juos savo krašto laisvę gindami, savo krauju, kaip rasa, kaip lietum, apšlakstė kiekvieną savo tėvynės pašalėlį. Ir niekuomet jie nesidavė, kad jų žemė būtų kitas kas, ne jie patys, ponai. Niekuomet nesileido, kad jų krašte bet kas svietimas lietuvių valdytų ir naudotų. Užtat per istisus amžius jiems teko grumtis su savais kaimynais dėl savo krašto laisvės... Ilgos nepabaigiamos kovos ilgainiui nuliežė kraštą, nustelbė stangias jėgas, parlaužė Lietuvos stiprybę. Neišdurė joms. Mus išdraskė. Rytų ir šiaurės milžinas paveržė mums žemę, atėmė laisvę, pančiai apkalė... Per 40 metų mus laikė nebyliais, o prašnekusius drąsuolius kalėjimais, iš šiaurės speigai rove iš mūsų tarpo... Bet nenusigąsime, nenuleiskime rankų!... Būkime ir jauskimes visur savo šalies teisėti seimininkai... Tegu tėvai ir vaikai, dideli ir maži, dega vienu Lietuvos laisvės — nepriklausomybės siekimu... Tegyvuoja susipratusi ir laisva Lietuva!"

Šis Laisvosios Lietuvos Kovotojų vardu puikiu stilium parašytas atsisaukimas buvo lyg koks manifestas, sunkios okupacijos būvyje labai drąsus vilniečių pasisakymas laisvos ir nepriklausomos Lietuvos reikalui. Ne-

Skaitytojų pastabos

Maikis visai nusimaikino

Anksčiau Keleivio Maikį mėgau. Padorus buvo berniokas, studentas, nors su savo tėvu ne visada padoriai pasikalbėdavo. Kągi, su nemokytu seniu besišnekant, ir padoriais vaikui kartais išsprunka ne visai nudailintą žodis. Sunku mokslo neragavusiam iš karto įdiegti mokslo žinias. Bet pastaruoju laiku tas studentas Maikis pradėjo savo niekuo dėtą tėvą visai kvailinti, brukdamas jam komunistinę raundonligę kvepiančius vitaminus. Ilgą laiką studentaujant, matyt, pabodo rimtos ir pagrįstos žinios. O gal, greičiausia, Maikis susižavėjo pereitą vasarą Bostono parke "stovyklavusiais" kūtvėlomis, arba kaip juos įprastai dabar vadina, lipiais. Juk ir šitie "svieto lygintojai" visko prišneka apie Ameriką, jiems nieko nėra padorus "kapitalistiniame krašte", užtat net šio krašto vėliavą niekina ir teršia.

Keleivio Maikis panašiai elgiasi, kalbėdamas apie Ameriką ir lygindamas ją su "naujuoju pasauliu" — Rusija. Pagal jį, Amerika yra tas brudas, kuris teršia grynąjį pasaulio orą, o nekaltę bėsi vainikėlių tebedėvinti komunistinė Rusija yra nekaltiausia auka, kurią stengiasi išprievartauti paleistuvės Dėdė Samas.

Va, pasiklausykite, kaip studentas Maikis virožija savo tėvui švelniosios panelės Rusijos ir brutaliojo kavalieriaus Amerikos tarpusavio santykius:

"Veidimint, Maik. Tu čia kalbi tik apie Ameriką. O kaip su Maskolija? Ar ji šventa, nieko nedaro prieš Ameriką?" — klausia Maikį tėvas.

"Būtų keista, tėve, jeigu ji nieko nedarytų. Daro, tik ne tokiu plačiu mastu".

Maikis čia kalba melą: Rusija "kapitalistinio pasaulio sunaikinimui" daro daug daugiau: kiekviename nekomunistiniame krašte veikia "penktosios kolonos", Rusijos per komunistų partiją vadovaujamos; kiek po Antrojo pasaulinio karo Rusija suorganizavo ir sukėlė pasaulyje vadinamųjų "išlais-

vinimo karų", kuriuos ji atvirai sakosi yra rėmusi ir visada rėmsianti? O kiek užpuolė nepriklausomų kraštų? Nagi, štai — Suomiją, Pabaltijo valstybes, Lenkiją, pastaruoju metu Čekoslovakiją. Kas skerdė pokario laikais laisvės siekiančius lenkus Varšuvoje, Rytinės Vokietijos sukilusius gyventojus ir Vengrijos laisvės kovotojus? Be to, ne Amerikos prezidentas, Rusijoje viešėdamas, žadėjo Rusiją palaidoti, bet anais metais visagalis Sovietijos valdovas Chruščiovas viešai pasakė milijonams amerikiečių: "Mes jus palaidosime!"

Klausykime toliau Maikio suokimų:

"Kai Amerika suorganizavo prieš ją apie 30 valstybių Europoje ir Azijoje ir prieš to dar 20 valstybių prieš komunizmą Pietų Amerikoje, tai Sovietų Sąjunga 1955 metais sudarė vadinamąjį Varšuvos Paklą, į kurį įsijungė 8 komunistinės valstybės. Bet šitą paklą kapitalizmas tuojau pradėjo ardyti, stengiasi pinigais ir kitokiais būdais silpnėsnes valstybes atplėsti (Vėl Maikis meluoja: iš komunistinės vergijos besistengiančius išsivaduoti kraštus vadinamas "atplėsimu"). Jugoslaviją (ar girdite?.. B.) seniai jau atplėšė. Amerika išleido tam tikslui pusterčio biliono dolerių..."

Pirmiausia, Jugoslavijos Amerika nuo Varšuvos Pakto neatplėšė, nes Jugoslavijai jam niekad nepriklausė. Tai pats Tito, dar vis niekinamas savo kalbose ir Amerikoje, atsikabino nuo Stalino virvės ir išvaikė jo enkavedistus iš savo krašto.

Be to, pasakyk, Maik, nuo ko norėjo atplėsti Amerika pereito karo metu pačią Sovietų Rusiją, duodama jai už daugiau kaip 17 milijonų dolerių visokių materialinių gėrybių?

Oi, Maik, Maik! Kadais buvai pats geras mokins ir šviesdava nemokytus. Galima buvo tikėtis, kad išaugs ir padorius vyrus, kad dar labiau subręsi ir būsi dar naudingesnis lietuviškai visuomenei, bet dabar dėl to ky-la abejonių.

Atėjo ir praėjo (kaip ir viskas šiame pasaulyje) Vasario 16-ji. Mes ją Bostone

trukus pereita ir į viešą, organizuotą darbą suvereninei Lietuvos valstybei atstatyti. Rašyta Vokiečių Vyriausiam Karo Vadui politinių memorandumų, kur pasisakoma dėl Lietuvos teritorijos sienų, dėl Vilniaus, kaip valstybės sostinės, dėl visiškai nepriklausomos Lietuvos atstatymo. Dideliu laimėjimu tenka laikyti vokiečių duotą leidimą Antanui Smetonai, Steponui Kairiui ir dr. Jurgiui Šauliui išvykti užsienin — į 1916 m. birželio 27-29 d. Lozanoje šaukiamą III-čiąjį Pavergtųjų Tautų Kongresą, kur Lietuvos delegacija tarptautiniame forume viešai pareiškė, kad Lietuva "savo ateitį ir laisvę mato garantuotą ir apdraustą tikrai pilnoje ir neaprežtoje nepriklausomybėje". Lozanoje Lietuvos atstovai dalyvavo ir slaptoje II-je lietuvių konferencijoje, kur drauge su Šveicarijos lietuvių ir JAV lietuvių atstovais sutarta "siekti politinės nepriklausomybės atgavimą". Grįžus delegacijai Vilniui, A. Smetona su J. Šauliu tuojau buvo iškviesti į Vyriausio Rytų Karo Vado būstinę, kur imta prikašioti, kad lietuvių Pavergtųjų Tautų Kongrese padarė politinį pareiškimą be vokiečių sutikimo ir kad lietuviams tuo tarpu nesą ko svajoti apie nepriklausomybę... Tačiau delegatai, kad ir vokiečių išbarti, nekrito neviltin: darbas dar su didesniu ryžtingumu buvo tęsiamas tolyn, visokiais pareiškimais ir memorandumais ginta okupacijos varginami krašto gyventojai, kovota prieš lenkų unijines užmacias ir kiekviena proga kelta politiniai siekimai.

(Bus daugiau)

iškilmingai paminėjome ir atšventėme. Liko tik vienoki ar kitoki prisiminimai. Būtu smagu, jeigu tie prisiminimai žėruotų vien žavinciomis spalvomis. Bet to nėra.

Va, vis dar girdisi simpatiskų jaunų skautų (uniforamas dėvėjusių) nuolat keliamas triukšmas prie įeinamųjų durų saleje ir koridoriuje. Prelegentas skaito kruopščiai paruoštą ir idomią paskaitą scenoje, o pavyzdingi skautukai, jų pačių lūpinams muzikos instrumentams pritariant, šoka "kadriilių" salės gale. Jų tėveliai sėdi klausytojų tarpe ir nekreipia dėmesio, o tų skautų mokytojai ir vadovai, turbūt, buvo vata užsiminė aulis, kad negirdėtų jų keliamo erzelio? Bet, sakysim, nusiminti nėra ko. Po metų bus kita Vasario 16 šventė. Per tą laiką mažieji skautukai subręsi ir patys suksitams triukšmą nebekelti. Laiko yra iki valios...

Vasario 16 minėjime buvo daug vėliavų. Labai įspūdingai jos atrodė scenoje, sutekdamos visam minėjimui iškilmingą nuotaiką. Oficialiai minėjimo daliai pasibaigus, publikai ramiai stovint, nuo scenos per salę tos vėliavos buvo išneštos. Baigiant jas nešti, vienas dalyvis, kairėje pusėje nuo scenos, taip nuosirdžiai atsikvėpė, išleisdamas iš burnos tokį dūmų debesį, jog aptemdė net paskutinę vėliavą. Matyt, žmogėnui tikrai pagailo išnešamų puikių vėliavų...

Antroji — meninė minėjimo dalis šiemet koncentravosi apie deklamacijas ir muziką. Visa tai būtų gražu, jei nebūtų buvę dar gražiau.

Va, vienas neabejotinas muzikos ir dainų mylėtojas, vos pasirodžius šventės rengėjams salėje (jos sutvarkyti ir scenos paruošti būsimoms iškilimams), glėbiu plokštelių nešinas, išsirengė čia pat ir pasirodė p r e k y b a i. Prieš minėjimo pradžią, pertraukos metu ir iškilimams pasibaigus, prekyba plokštelėmis vyko gyvai ir labai sėkmingai apsuksiam prekybininkui: išpardavė visas iki vienos turėtas plokšteles. Nes mokėjo Vasario 16 minėjimo dalyvius sudominti, plokšteles įpirsti ir paskleisti. Programos (paskaitos, sveikinimų, deklamacijų metu) eigoje nevaikščiojo pats, bet per dalyvių rankas leido tas plokšteles keliauti iki pirkėjų. Jos plaukė iš rankų į rankas ir gražiu įpakavimu žavėjo šventės dalyvius. Plokštelės, tiesa, išleistos gražiai, dainininkas, tas plokšteles įdavinęs, taip pat puikus ir mums, bostoniešiams, pažįstamas. Nieko prieš visa tai. Bet kodėl, mielieji, mes tą savo vienintelę kasmetinę tautos šventę, į kurią renkames visi pagyventi tautos rūpesčių nuotaikomis, pasisemti ryžto kovai dėl Lietuvos laisvės ir susikaupti, tą šventę paverčiame t u r g a v i e t e? Ko gero, kitąmet koks gudruolis prekybininkas iš po skverno pradės pardavinėti papigintą šnapšą. Mėgėjų nusipirkti ir išgerti iškilmių progą atsiras.

Plokštelių pardavinėtojai vienas viešas pasiūlymas: tepaaukoja Lietuvos laisvinimo reikalams tiek, kiek surinko už visas parduotas plokšteles. Tada gal jo prekyba būtų pateisinama.

Kazys Bedalis

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Tegul bus pagarbintas, Maiki!

— Sveikas, tėve, sveikas! Ką dabar veikia tavo "Šeš. lyvos Smerties Susaidė"?

— Žinai, Maiki, dabar gavėnios čėsas, tai navyntų nėra. Mano susaidės membrai nesizėnija, vakarų nedaro, tai ir muštynių nėra. Va, per visą praeitą nedėlią nei vienas nepateko į dželą.

— Tai ką dabar jūs veikiate?

— Dabar, Maiki, mes darom dvasiškus apdūmėjimus ir rengiamės velykinei spavėdei. Žinai, reikia padaryti rokūdą sumenės ir prieš Velykas visus zbitkus kunigui išvirozyt.

— Ar tai viskas?

— Ale kur čia tau bus viskas, Maiki! Reikia dar štedi vaktuoti, kad koks šliūptarnis nepakistų tau kokios baļionės vietoj silkės. Šliūptarniai jau nebėra, ale palikta jo veislė neišnyksta. Skaradni žmonės, Maiki. Padaro katalikui kokią kiaulystę, o paskui juokiasi iš jo. Man pačiam sykį gavenioj priišo prie škaplierių gabaliuką kilbasos — mislino, kad suvalgytų. Taigi reikia vaktuoti.

— Ar tai tu, tėve, gavėnijos mėsos nevalgai?

— Nausa!

— Kodėl?

— Kam tu mane klausinėji, Maiki? Juk eini į moks-lus, tai pats turėtum žinoti. Nesiojies didelę knygą, taigi tenai turėtų būt surašyti visi mūsų kiero artikulai.

— Mokslas tokiais klausimais neužiima, tėve. Žmogus gali valgyti, kas tik jam patinka.

— Oi ne, Maiki, negali. Juk gavėnia tam ir yra, kad per 40 dienų prieš Velykas žmogus mėsos netočetų.

— Taip, tėve, būdavo seniau, ir tai tik pas katalikus ir pravoslavus. Bet protestantai, pažangesni žmonės, gavėnios visai nepripažindavo. Ir ką reikiša, tėve, tavo susilaikymas nuo mėsos, kuomet savo burnoje visuomet turi liežuvi, kuris yra niekas daugiau, kaip mėsa?

Pagaliau juk ir visas tavo kūnas yra mėsa.

— Nekalbėk bedieviškai, Maiki. Daug buvo tokių mandragalių, ką kritikavo bažnyčios zokonus ir poną Dievą, ale kai atėjo smertis, tai visi atsivertė prie dvasios šventos. Jeigu man nevieriji, tai paskaityk kun. Ylos parašytą knygą. Tenai parodyta su visais davadais, kaip šliūptarniai prieš smertį atsivertė prie Dievo ir atlieka spavėdę. Tai ką tu ant to pasakysi, a?

— Galiu pasakyti, tėve, kad ta kun. Ylos knyga neišlaiko kritikos.

— Kodėl neišlaiko?

— Todėl, kad mirstantis žmogus jau nebeturi jėgų atsipirti spaudimui, kokį dažnai daro tikintieji giminės. Tai viena. O antra, jeigu mirštančiam laisvamaniui kunigas patepa padus arba jau mirusiam suriša rožančių rankas ir uždega porą žvakų, tai tas anaip toli nereiška, kad ligonis "atsivertė prie dvasios šventos", kaip kun. Yla rašo. Ligonis tokių apeigų neprasė tik neturėjo jėgų atmesti jas.

— Ar tu, Maiki, gali pasibažyt, kad nei vienas laisvamanis neatsivertė prie tikėjimo?

— Aš to netvirtinu, tėve. Aš žinau, kad yra tokių laisvamanų, kurie tik dedas laisvamaniais, bet iš tikrųjų nėra sąmoningi, nėra ištiki ne laisvamaniai. Bet jeigu vienas kitas tokių silpnųjų grįžta prie bažnyčios, tai kurkas daugiau katalikų pameta bažnyčią. Vėlesniais laikais net ir kunigai ją pameta — pameta kunigystę ir apsiveda.

— Kažin, Maiki, ar tas gali būt teisybė?

— Ar tėvas vis dar abejoji?

— Jes, Maiki, abejoju.

— Betgi turėtum nors tiek suprasti, kad visi lietuvių laisvamaniai, kuriuos tėvas vadini "šliūptarniais", yra buvę katalikai. Daugelis jų vaikščiojo bažnyčion, kalbėjo poteries, bučiavo kunigo rankon ir atlikdavo velykinę išpažintį. Bet kai tik daugiau apsisivietė, paliko

bažnyčią ir pasidarė laisvamaniai. Tai ką tėvas čia pasakysi?

— Maiki, aš mislinu, kad tu čia pasakei teisybę, nors man tas nelabai patinka.

— Teisybė daug kam nepatinka, tėve.

— Aš tau pasakysiu, Maiki, kodėl aš taip mislinu. "Darbininko" gazietoj buvo sykį rašyta, kad šv. Pranciškus savo pamokslais atvertė prieš dvasios šventos 70.000 jeretikų. Žinoma, tas buvo seniai. O dabar mes turime visokių misijonierių, monsinjorų ir turim net koplyčių specialistą vyskupą Brizgį; be to, dar turim "Draugą" ir "Darbininko" šventablyvių gazietų, turim švento Kazimiero seserų makademiją ir kitokių pabagaslovytų biznių, ale nei vieno gyvo šliūptarnio negalim prieš dvasios šventos atvesti. Visi mūsų laimė, jeigu katras, o!

Juodojo pasaulio sukilimas

STASYS MICHELSONAS

(Tęsinys)

KRUVINI ĮVYKIAI KONGE

Iki 1960 metų Kongas buvo Belgijos valdoma kolonija. Kokiu būdu ji tą kraštą pasiglemžė, jau buvo pasakyta kitą vietą. Per 75 metus negrai tenai buvo okupuoti išnaudojami ir tylėjo, nes manė, kad kitaip negali būti. Bet kai po Antrojo pasaulinio karo Afrikoje prasidėjo sukilimai prieš kolonizatorius, tai sujudo ir Kongas. Jau 1959 metais prasidėjo riaušės. Sakoma, kad ir čia negrus sukurstė Maskvos agitatoriai. Kiti tvirtina, kad tai buvę komunistinė Kinijoje paruošti agentai.

Amerikos atstovybė Jungtinėse Tautose tada pareikalavo, kad Belgija pripažintų Kongui nepriklausomybę. Tą reikalavimą parėmė ir J.T. generalinis sekretorius.

Matydama, kad prieš vėją jau nepapūs, 1960 metais Belgija susitarė su Kongo negrų vadais, kad iki gegužės 30-tos dienos turi būti įvykdyti rinkimai ir išrinktas parlamentas; tada belgai pasitrauks, ir Kongas liksias nepriklausoma respublika.

Rinkimai įvyko ir iš visų dalyvavusių grupių stipriausias pasirodė komunistuojančio Lumumbos frontas. Todėl Lumumba buvo paskirtas premjeru ir laikinajai vyriausybei sudaryti. Kadangi rinkimuose dalyvavusių grupių buvo labai daug ir kadangi kiekviena jų norėjo įeiti į valdžią, tai Lumumba sudarė kabinetą ir 40 ministerių. Prezidentu buvo išrinktas Kasavubu.

Tada atvyko Belgijos karalys ir birželio 30 d. formaliai paskelbė laisvą Kongo respubliką.

Bet laisvė tuojau virto anarchija. Viena po kitos provincijos ėmė atsimesti nuo centrinės vyriausybės ir skelbtį savo nepriklausomybę. Rodos, pati pirmiausia atsimetė Katanga, turtingiausia Kongo provincija su vario, aukso ir deimantų kasyklomis. Moise Tshombe, apsukrus ir Belgijoje išmokslintas negras, tuoj pasiskelbė Katangos prezidentu, prisamėdė baltveidžių ir sudarė iš jų nuosavą kariuomenę.

Tuo tarpu visame Konge vis dar ėjo kruvinos riaušės, prie kurių prisidėjo ir juodieji naujos respublikos kariviai. Europiečiai pradėjo iš Kongo bėgti.

Kadangi centrinė vyriausybė nežinojo, ką daryti, tai Malagasų saloje. Tananarivos mieste, 1961 metais buvo suaukta Kongo vadų konferencija, kad surastų būdą tvarkai įvykdyti. Tshombe pasiūlė sudaryti laisvų provincijų laisvą sąjungą. Konferencija sutiko ir pavedė jam tokią sąjungą sudaryti.

Po mėnesio buvo suaukta kita konferencija, šį kartą jau pačiame Konge, kad aptartų Tananarivos sutarties smulkmenas. Bet čia paaiškėjo, kad laikinoji centro vyriausybė jau yra priėmus Jungtinių Tautų rezoliuciją, kuri Tananarivos sutartį visiškai anuliuoja. Tshombe pareiškė prieš tai griežtą protestą ir išėjo iš konferencijos. Už tai jis buvo areštuotas, kaip maištininkas.

Washingtonui, kurio spaudimu Belgija pripažino Kongui nepriklausomybę, šitokia suirutė buvo labai nemalonus akibrokštas, nes pasirodė, kad Kongo negrai dar nebuvo nepriklausomai valstybei pribrendę. Todėl prezidentas "ekspertai" pradėjo brautis į Kongą "tvarkos daryti". Su J.T. sekretoriaus pritarimu, jie pradėjo spausinti Tshombę, kad jis pasitrauktų iš Katangos. Grasinami ginklo jėga ir kitokiais būdais, jie privertė jį pasirašyti tokį dokumentą, kuris visiškai anuliavo Katangos autonomiją. (Arthur Crook, "New York Times").

Po to Amerika su J.T. sekretorium pareikalavo, kad

Taip automobilis prie automobilio stovi prie Babelsburgo patikrinamojo punkto kelyje iš Vakarų Vokietijos į Berlyną. Mat, komunistai uždraudė ten įvažiuoti Vakarų Vokietijos prezidento rinkėjams ir todėl stropiai tikrina visus Berlynan vykstančius keleivius.

visos Katangos pajamos būtų atiduodamos laikinajai centro vyriausybei, kurioje buvo nemaža ir komunistų ir pats premjeras Lumumba buvo Maskvos šalininkas.

Bet Tshombe, nors prievarta ir atsirasė Katangos, autonomijos, vistiek šito svetimos diktatūros reikalavimo nepaklausė ir tos provincijos pajamomis pats naudojosi. Vien tik 1961 metais jis gavo iš kasyklų bendrovės \$40, 000,000 mokesčių.

Tais metais įvyko krizė ir centrinėje vyriausybėje. Amerikiečiams diriguojant ir darant "tvarką", prezidentas Kasavubas pašalino komunistuojantį premjerą Lumumbą, kuris parlamente turėjo daugiausia šalininkų. Lumumba tuojau paskelbė kovą Kasavubui. Bet netrukus jis buvo areštuotas ir tuojau sušaudytas.

Taciau revoliucija prieš Kasavubą nesustojo. Nužudytojo Lumumbos šalininkai sudarė partizanų armiją ir pradėjo tikrą karą, kurį ėmė remti ir kitos valstybės — Gana, Alžerija, Kenija, Uganda, Sudanas, Egiptas, Gvinėja ir Indija. Partizanai užėmė keletą provincijų ir keletą svarbių miestų, kaip Stanleyville, Albertville ir kitus.

Washingtonas tuo tarpu galvojo, kaip sutvarkyti nepaklusnųjį Tshombę. Sumanyta jį boikotuoti. Boikoto planas ("working paper") buvo įteiktas Anglijai, Belgijai, Prancūzijai ir kitoms Vakarų Europos valstybėms. Jos buvo raginamos boikotuoti eksportuojamąjį Katangos varį ir kitus mineralus. Tokia politika Tshombe būtų lemiama smūgis, nes jis pasiliktų be pajamų ir turėtų kapituliuoti.

Bet gudrus Washingtono vyrai neapsižiūrėjo, kad Katangos kasyklos priklausė Anglijos ir Belgijos kapitalistams ir kad toks boikotas būtų lygiai žalingas joms, kaip ir Tshombe. Todėl Anglija pirmutinė Washingtono planą suplėšė (scrapped). Tai buvo Washingtonui dar vienas akibrokštas.

Taciau mūsų prezidento prestižas buvo išgelbėtas. Jo politikos vairuotojai apkaltino save, paskelbdami, kad tas žioplas boikotas buvęs sugalvotas ir Europos valstybėms pasiūlytas "be prezidento Kenedžio žinios!"

(Bus daugiau)

Keleivio 1969 metų

Kalendorius

Kaina \$1.00

Tai tikra enciklopedija, įvairių žinių aruodas. Čia rasoma apie viską. Jame, be kalendariumo, kuriame surašyti tarptautiniai ir lietuviški vardai kiekvienai dienai, rasite žinių, kiek kur gaminama maisto, apie didžiuosius pasaulio miestus, Amerikos žurnalus; sužinosite, kiek pasauly yra komunistų, kur yra ir kokių gamtos turtų, kaip Stalinas "sutvarkė" Ispanijos auksą, kaip Lietuvoje atsiveikinta su Kipru Petrausku jam mirus, kaip Ukmergėje buvo sudeginta Agota Jūrėnaitė.

Jame rasite ir evangelijos bei stebuklų kritiką, sužinosite apie vergiją skruzdžių gyvenime, jėzuitų inkviziciją Vilniuje, mūsų išeivijos sroves, Lietuvos karčiamų istoriją, kaip atsirado įvairūs vardai ir pavadinimai, apie žemaičių deivę Morę ir kitus senų žmonių pasakojimus. Čia pasiskaitysite, kodėl lietuviai keičia pavardes, rasite žinių apie Baltųjų rūmų štabą, naują ateivybės įstatymą, širdžių operacijas ir t.t.

Jame yra patarimų, kaip pagreitinti vaismedžių derlių, kaip tręšti vaismedžius ir daržoves, ką reikia žinoti auginant kūdikį ir kt. Yra kalendoriuje ir juokų, ir gražių eilėraščių. Taigi, tai yra tikrai didelis visokių žinių šaltinis. Ir tomis žiniomis galėsite pasinaudoti, įsigiję kalendorių tik už vieną dolerį.

Nedelskite išsirašyti, nes kalendoriaus visais metais pritrūkdavo.

10 knygų už \$2

Demokratinio socializmo pradai, (S Kairio įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Tavo kelias į socializmą, (Leono Blumo), 35 psl., kaina 25 centai.

Socializmo teorija, (M. Fišerio), 74 psl., kaina 25 ct.

Socialdemokratija ir komunizmas (K. Kauskio), 47 psl., kaina 25 centai

Ar buvo visuotinis tvanas, 64 psl., kaina 25 centai.

Materialistinės istorijos supratimas. 80 psl., kaina 20 centų.

Zemaitės raštai karės metu, 126 psl., kaina 50 centų.

Juozas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

Zalgiris mūšis, parašė dr. Daugirdaitė - Šruogienė, 24 psl., kaina 50 centų.

Socializmas ir religija, E. Vandervelde, 24 psl., kaina 10 centų.

Atskirai sudėjus, jų kaina \$3.05, bet visos kartu paroduodamos už \$2.

Imkit ir skaitykit

Kipro Bielinio

knygų

TERORO IR VERGIJOS
IMPERIJA SOVIETŲ
RUSIJA

Joje smulkiai aprašyta tos vergų stovyklos, kuriose bolševikinio teroro sistema, kentėjo ir žuvo mūsų orotiai, seserys, giminės ir draugai. Knygos kaina — 75 centai.

VEL NAUJA DOVANA
VAIKAMS

Savo mažuosius vėl galite pradžiuginti gražia dovana — Vytės Nemunėlio tik ką išėjusia knygą MĖŠKIUKAS RUDNOSIUKAS. Tai jau trečioji laida. Lietuviškos knygos istorijoje tai nedažnas reiškinys. Tas rodo, kad tie, kuriems knyga skiriama, ją tikrai nepaprastai mėgsta. Todėl pradžiuginkite savo vaikučius, įsigykite ją tuoj arba Kalėdų proga. Kaina \$3.00. Gaunama ir Keleivy.

DOVANA MŪSŲ
MAZIESIEMS

Mūsų skurdi literatūra mažiesiems praturtėjo nauju leidiniu. Tai Danutės Bindokienės knygelė "BALTOSIOS PELYTĖS KELIONE Į MENULĮ".

Jos kaina \$1.50. Paskubėkit pradžiuginti savo vaikus, nupirkite jiems tą knygelę. Ji gaunama ir Keleivio įstaigoje.

MOTERŲ SKYRIUS

Aktorė T. Vaičiūnienė apie rašytoją Vaižgantą

Rašytojas Juozas Tumas-Vaižgantas (gimęs 1869 m. miręs 1933 m.) buvo labai populiarus ir įdomi asmenybė. Jis buvo labai veiklus kultūriniam ir visuomeniniam gyvenimui, būdamas kunigas, turėjęs plačią ir draugišką ryšių su daugybe priešingų pažiūrų žmonių, ypač didelį lietuvybės žadinimo darbą atlikęs dar spaudos draudimo metu, dėl to sulenkėjusios dvasinės vyriausybės buvo nemėgiamas ir nuolat kilnojamas iš vietos į vietą. Jį yra matę čia ir nemaža senųjų išeivių, nes 1911 m. buvo atvykęs Amerikon rinkti aukų Saulės draugijai. Čia duodame aktorės T. Vaičiūnienės apie jį pluoštą prisiminimų, iš "Kultūros Barų" žurnalo.

Red.

Prisiminusi rašytoją Juozą Tumą-Vaižgantą, aš reižu jį tarsi gyvą, tik šiandien matytą, tik ką sutiktą žmogų: su kūdikio šypsena, kaip jaunos mergaitės skaisčia veido spalva ir balta balta, tarytum pavasarį pražydusi obelis, galva.

Daugelį metų — nežinūrint jo oficialiai tautininkų pažiūrų ir dvasininko luomo — Vaižgantas buvo vos ne viso ano laikotarpio kultūrinio gyvenimo siela: nuolat sėdėjo teatro premjerose, koncertų salėse, dalyvavo parodų atidarymuose ir šiaip jau studentų bei kultūrininkų pobūviuose.

Tumas ir jaunavedžiai

Susipažinau su Vaižgantu 1921 m. sausį, gana maloniomis aplinkybėmis — vestuvėse. Jis sutuokė šeimyniniam gyvenimui mano ir (tuomet dar tik būsimo mano vyro) Petro Vaičiūno draugus, kuriems buvome liudininkai.

Kadangi mes visi tuomet buvome dar jauni ir, žinoma, neturtingi, tai ir jaunavedžių vestuvės buvo kuklios. Svečių tiek ir tebuvo: Vaižgantas ir aš su Vaičiūnu.

Pastebėjęs, kad Vaičiūnas man šiek tiek simpatizuoja, Vaižgantas pasakė: "Žiūrėk, Vaičiūnai, neprozevali... Atseit — nepražiopok. (Jis mėgdavo įterpti kokią nors svetimybę, o kaip priežodį visuomet vartodavo "pani" arba "pani tego").

Aš visą vakarą nenuleidau nuo jo akių. Jis buvo man be galo gražus, tas jaunas senelis. Ir iki šiol mano atmintyje jis pasiliko toks, kokią aš mačiau pirmąjį vakarą. Mane stebino jo judrumas, linksmumas ir tas skaidrus jaunatviškas juokas.

Vaižgantas visada buvo toks betarpiškas, paprastas, visiems prieinamas ir visas kažkoks spinduliuojąs. Kito tokio žmogaus, turinčio savyje tiek daug žavesio, aš niekad nesutikau. Jis visur ir su visais būdavo vienas. Nepaėdavo nei pro didelį, nei pro mažą nepasiseikines, neprakalbinęs. Reikalui esant, stengdavosi žmogų sušelpiti ar nors žodžiu paguosti.

Po poros mėnesių atėjo ir mūsų eilė tuoktis. Kadangi tuomet Lietuvoje nebuvo civilinės metrikacijos, tai dauguma menininkų ir šiaip pažangesnių inteligentų stengėsi tuoktis arba savo vaikus krikštyti bent jau pas Tumą-Vaižgantą.

Vaičiūnas ilgai ruošėsi pas Vaižgantą, bet vis atidėjo, neišdrįsdamas eiti. Galų gale ryžosi, pasiėmė pasus ir nuėjo. Vaižgantas draugiškai, paprastai jį priėmė, pakvietė į kambarį. Pamatęs, kad svetys nežino, kaip ir nuo ko pradėti, mindžiukauja nuo vienos kojos ant kitos, tuojau suprato, kokių reikalų atėjo šis jaunas žmogus. "Na, žinau, žinau, pani. Ir nėra ko čia mikioti: duok šen dokumentus."

Paskui Vaižgantas atsisėdo prie rašomojo stalo ir klausia:

— Kada norit tuoktis?

Vaičiūnas pasakė datą.

— Kelintą valandą?

Tais laikais Vaičiūno jaunystės poezijoje saulės motyvas vaidino ypatingą vaidmenį.

— Norėčiau, tamsta kanauninke, anksti rytą: saulei tekant...

Vaižgantas net akis pastatė, akinius pakėlė, ant kaktos ir sušuko:

— Ką tu čia, pani, prasimanei! Tai gi labai anksti!

— Aš atsiikelsiu.

— Tu atsiikelsi, o mergaitė ar atsiikels taip anksti?

— Atsiikels, tamsta kanauninke, atsiikels. Mes su ja taip sutarėm.

Tumas atlyžo.

— Na, pani, jeigu susitarėt, tai gerai. Aš tai atsiikelsiu. Išeinant pridūrė:

— Turbūt žinot, kad prieš šliubą reikia atlikti išpažintį? Bet aš ne žandaras, čia jūsų sąžinės reikalas.

Berkeley universitete riaušės nesiliauja. Čia matome porą vaizdų. Viršuje sumišę demonstrantai, policijai metus asarines dūjas, apačioje — demonstrantė, pasiruošusi tvoti policininkui savo lietsargius.

Dr. Walton Lillie vadovaujant, New Yorko ligoninėje vieno žmogaus žirdis, dar inkstai, kepenys ir dvi akių raglenos buvo įsodinta šešioms ty organų šautas, reikalingiems ligoniams.

Valerie Schulte papasakojo laikraštininkams, kad ji stovėjusi 3 jėdų atstume nuo sen. Robert Kennedy, kai jis buvo nušovintas šešioms ty organų šautas.

Palikimai ir testamentai

Negana to, kad rusiskasis okupantas sutyrpė pavergto Tėvynės gyvenančio lietuvių nuosavybės teises, paskutiniui laikui jis vis įžulčiau pradėjo kištis ir į laisvuose kraštuose sudaromų testamentų vykdymą. Suprantama, tai jis bando daryti, kai palikimai yra užrašomi giminiams ar draugams, gyvenantiems už geležinės uždangos.

Gražu, kad, tai matydami, mūsų teisininkai bando šiuo svarbiu klausimu informuoti lietuviškąją visuomenę, gyvenančią laisvajame pasaulyje. Neseniai spaudos puslapiuose pasirodė teisininko Charles Kal straipsnis šiuo reikalu. Adv. M. Šveikauskienė, Keleivio teisinės patarėjos, atsakydama į skaitytojų iškeltus klausimus, taip pat paaiškino to

laikraščio puslapiuose apie tinkamai sudarytų testamentų svarbą. Jos paaiškinimai buvo praktiškesni, nes, be bendro patarimo, kaip sudaryti pakankamai tvirtus testamentus, kurių rusų advokatai nepajėgtų sugriauti, adv. Šveikauskienė taip pat nurodė lietuvišką instituciją, kuri mielai tarpininkauja ir testamentus sudarant, ir juos vydynt. Ta organizacija yra Balfas.

Kadangi Balfas yra jungtinė, visokių pažiūrų, srovinių ir įsitikinimų bendromis jėgomis įkurta, šalpos ir pagalbos organizacija, todėl ir šiuo reikalu ji yra pasiruošusi visiems padėti. Balfas turi tuo reikalu kelių patyrusių teisininkų iniciatyva sukurta testamentų pavyzdį. Šis testamentas pavyzdys 1968 m.

Balandžio šeštą dieną, dar prieš saulei užtekant, mes jau ėjom Nemuno pakrante Vytauto bažnyčios link. Mus lydėjo Juozas Vaičiūnas, su kurio šeima jau dešimt metų gyvenom viename bute. Antras mūsų liudininkas — Juozas Bilūnas — atėjo vienas, nes gyveno atskirai. Nuėję Vaižgantą radom jau mūsų laukiantį.

— Tai ką, pani, nepramiegojot? Gerai, gerai, — pažiūrėjo į laikrodį. — Už dešimties minučių saulė tekės. Vadinasi, pradėsime.

(Bus daugiau)

Teisės patarimai

Advokatė M. Šveikauskienė sutiko atkviesti į Keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laiške reikia pažymėti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog adresu:

M. Šveikauskas, Attorney at Law,
Co-operative Bank Plaza
1864 Centre Street
Boston, Mass. 02132

Klausimas

Esu senas "Keleivio" skaitytojas. Maloniai prašau man patarti vienu teisiniu reikalu.

Esu pensininkas. Gyvenu pas sūnų. Šiaip taip iš pensijos išsiverčiu. Gruodžio mėnesį susirgau, teko atsigulti. Kai liga aplanko, tai gydymo išlaidoms padengti neužtenka pensijos, tenka paimti ir iš santaupų, kurias laikau banke. Išgūlėjęs porą savaitių, jau galėjau atsikelti. Šiaip taip mane nuvežė į banką. Banke man patarė, kad jei aš negalėčiau vaikščioti, arba šiaip man būtų sunku, tai aš galiu įgalioti sūnų: reikia tik banko knygtelį įrašyti "or" ir sūnaus vardą ir pavardę. Taip aš ir padariau.

Kai pasveikau ir galėjau vaikščioti, tai prašiau sūnaus grąžinti man banko knygtelį. Jį aš nieko neatsakė. Kai pakartotinai prašiau grąžinti, atsakė, kad jei reikia, tai jis galys pinigų paimti, bet knygtelį man negrąžino. Tas dalykas mane nervuoja. Atrodo, kad be mano žinios norima pasinaudoti mano santaupom. Be sūnaus, turiu ir dukterį.

Maloniai prašau patarti, ką aš turiu daryti, kad aš būčiau savo santaupų šeimininku?

Massachusetts.

Tėvas

Patarčiau sūniui paaiškinti, kad Tamsta pasitarė su advokatu, kuris Tamstą už-

Atsakymas

Jei sūnus geruoju nesutinka Tamstai grąžinti santaupų knygtelį, tada Tamstai beliktų tik vienas kelias: knygtelį atgauti teismo keliu. Tačiau Tamstai, gyvenant pas sūnų, toks būdas galėtų sukelti visokių nemalonumų, todėl man yra sunku Tamstai pasakyti, kad Tamsta kreiptumėsi "šiuo reikalu" į advokatą.

Banko tarnautojas neturėjo jokios teisės Tamstai patarti "prirašyti" sūnaus vardą prie Tamstos vardo. Jei norėjai duoti sūniui įgaliotumą, tai reikėjo įgalioti ir duoti. Tokį įgaliotumą būtų buvę labai lengva, be jokio teismo, atšaukti. Turint "bendrą" sąskaitą, kaip kad Tamsta dabar turi su sūnum, susidaro tokia situacija: Tamsta neturėtų sunkumų teisme įrodyti, kad tos santaupos yra Tamstos, o ne sūnaus. Tamstai mirus, dukterė irgi galėtų kreiptis teismu vadinamuoju "Petition for determination of title". Ji galėtų įrodyti, kad santaupos buvo Tamstos, o ne brolio, ir todėl jai priklausytų pusė likusios banko sumos. Keblumas Tamstos situacijos yra tas, kad Tamstai būtų labai sunku ir nemalonu pradėti šį reikalą "judinti" oficialiu, t. y., teismo būdu.

tikrino, kad jam, t. y., sūnui, būtų menka nauda iš knygtelės "laikymo". Dar kartą paprašykite knygtelę Tamstai grąžinti. Sakykite jam, kad Tamsta nenori šiuo reikalu kreiptis "oficialiu būdu". Manau, kad jeigu Tamsta šiaip pastatys klausimą, sūnus knygtelę grąžins.

Didžiausias pavojus, žinoma, yra tas, kad sūnus gali iš banko išimti tiek pinigų, kiek jis nori, savo reikalams; jis žino, kad Tamsta netrauks jo teisman už išaikvojimą. Todėl vėl pabandykite geruoju atgauti knygtelę, patariu, jei tai nepasiseks, ilgai nedelsiant pradėti šį reikalą "judinti" teismo keliu. Tačiau šitokių atvejų Tamsta privalai pagalbėti: kur Tamsta gyvena, jei reikalai pasiektų tokio "stovio", nes gventi pas sūnų tokiu atveju Tamstai būtų neįmanoma.

J.B. Michigan valstijoje

Turint tokią bendrą sąskaitą, vienam mirus, pinigai pasiskirsto lygiomis abiem gyviesiems. Antram mirus, pasiskirsto tam, kas gyvens ilgiausiai. Ar vardas viršui ar apačioj. — nesudaro jokio skirtumo. Paveldėjimo mokesčius, žinoma, tektų mokėti, jei pinigai priklausė tam, kuris mirė. Tų mokesčių dydis priklauso nuo paliekamos sumos. Federaliniai mokesčiai "federal estate taxes" mokami tik tada, jei paliekama daugiau negu 60,000 dol., o turint galvoje vadinamą "marital deduction", — paliekant daugiau negu 120,000 dol. Patariu pasikalbėti su vietiniu advokatu. Yra įgaliojimų būdų, kuriais vadovaujantis galima sutaupti mokesčių. Nežinant visų sąlygų ir Tamstų norų, negaliu smulkiau Tamstoms patarti.

Ką tik gavome:

Išigykite ką tik gautas įdomias knygas:

Draugas don Camillo, įdomūs klebono ir vietinės komunistų partijos sekretoriaus pasikalbėjimai, 216 psl., kaina \$3.

Aukštieji rageliai, Prano Naujokačio eilėraščiai, 64 psl., kaina \$2.

Ošiančios pušys, Halinos Didžiulytės - Mošinskienės 17 trumpų vaizdelių - apybraižų, 176 psl., kaina \$2.50.

Priekšlaimas, romanas, parašė Alė Rūta, 205 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75, minkštais \$2.50.

Nužemintųjų generacija, egzilio pasaulėjautos eskizai, parašė Vytautas Kavolis, 77 psl., kaina \$2.

Varpas nr. 8, 206 psl., kaina \$2.50.

Aidas tarp dangoraižių, romanas, parašė D. Nendrė, 365 psl., kaina \$5.

Asmenų, dievybių ir didvyrių VARDYNAS, surinko Anis Rūkas, 89 psl., kaina \$3.00.

K.P.G.

Vietinės žinios

Talentų popietė jau netoli

Talentų popietė kovo 16 d. prasidės 4 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliiečių Dr-jos trečiojo aukšto salėje. Tai bus kartu ir balius gražuolei "Miss Lithuania of N.E." Reginai Baikaitei pagerbti.

Baliuje gros Ferdinando Smito orkestras, bus šokių varžybos. Geriausias šokėjas atrinks ta pati komisija, kuri vertins ir talentus. Šokiai tęsis iki 11 val. vakaro.

Baliaus šeiminkės pagamins skanių lietuviškų dešrų su kopūstais ir kitų skanių valgių. Bus ir gėrimų. Tarkitės jau dabar su savo draugais ir giminėmis susitikti seniausių N. Anglijos lietuviškų radijo programų 35 metų sukaktuviniame linksma parengime kovo 16 dieną.

Steponas ir Valentina Minkai

110 dolerių L. Fondai

Juozas ir Antanina Liutkoniai Lietuvoje mirusios dukros Saulytės jamžinimui paaugojo LF 100 dolerių. Tai yra jau trečioji Liutkonių šimtinė Lietuvių Fondai.

Negailėstinga mirtis pašaukė Saulytę į amžinybę 1969 m. sausio 23 dieną, t. y., einančią 40-sius savo gyvenimo metus. Mirė pačiame gyvenimo pajėgume ir tada, kada ji buvo taip reikalinga šeimos židinyje. Ji paliko liūdną vyrą ir nusiminusius dar neužaugintus ir neįsimokslintus vaikučius.

Angelė Vakauzienė, giliai jausdama Liutkonių nedailią, Saulytę jamžinti pridėjo LF dar 10 dolerių.

LF Bostono Vajaus Komitetas J. ir A. Liutkoniams reiskia nuosirdžią užuojautą ir kartu padėką, kad šio liūdesio ir skausmo valandose nebuvo pamiršti ir lietuviški reikalai. Jis taip pat nuosirdžiai dėkoja už auką A. Vakauzieniei.

Vajaus Komitetas

Jurgio Okunio paroda pasisekė

Architekto Jurgio Okunio meno darbų paroda, vykusį praėjusią savaitę Bostone, gerai pasisekė. Nors ją rengė Bostono Lituanistinės Mokyklos Tėvų Komitetas, pradžioje kiek būkštavo dėl Bostono užgulusio gausaus sniego, bet ji parodą lankytojų susirinko gana daug ir nupirkti nemaža paveikslų.

Parodos atidaromąjį žodį tarė poetas Stasys Santvaras, išskeldamas Jurgio Okunio architekto ir dailininko talentą, jo sielos meninio išsakymo troškimą ir kūrybinius rezultatus.

Architektas Jurgis Okunis, buvęs bostonietis, mus žavi ir savo jautrumu lietuviškam reikalui, kurio daugeliui jau pritrūksta. Kai net sunkiai pasiturintieji tautiečiai nekarta garsiai sudejuoja, aukodami vieną kitą dolerį, Jurgis Okunis visų parduotų paveikslų ir parodos pajamas paskyrė mūsų lituanistinei mokyklai. Už

tai jam priklauso ir didelė mūsų padėka, ir pagarba.

Jo parodoj ištatyti kūrinių, architektūrinių pastatų akvarelės ir abstraktinio meno darbai, susilaukė lankytojų, tarp jų ir dailininkų, teigiamo vertinimo ir nuplėnto pirkėjų dėmesio. Tad lieka kūrėjui palinkėti tikrai gražios sėkmės ateity.

Jau ir po šešto koncerto

Kovo 2 d. Jordan Hall buvo paskutinis Izidoriaus Vasyliūno sumanytos eilės lietuviškos muzikos koncertas. Tai jau šeštasis. Pirmasis buvo 1967 m. lapkričio 12 dieną, kuriame buvo atlikti 7 lietuvių kompozitorių veikalai, antrasis — 1968 m. sausio 21 d., skirtas K. V. Banaičio kūriniams, trečiasis — kovo 17 d., kuriame buvo atlikti Gr. Bacevičiūtės, A. Raciūno ir J. Gruodžio kūrinių, ketvirtasis ir penktasis buvo skirti Julius Gaidelio kūriniams ir paskutiniame buvo atlikti Gražinos Bacevičiūtės 3 sonatos smuikui ir fortepionui.

Kur buvo reikalinga, I. Vasyliūnas pasikviesdavo į pagalbą ir savo sūnų pianistą Vytenį arba kitus instrumentalistus. Visi tai buvo didelių pastangų ir didelių išlaidų reikalavęs kultūrinis darbas, skirtas mūsų muzikų kūrybai išskirti ir su ja supažinti kitataučius. Deja, tos pastangos nerado pakankamo mūsų visuomenės pritarimo, ji koncertus lankė palyginamai negausiai, tad kyla klausimas, ar kovo 2 d. koncertas nebus jau paskutinis. Būtų gaila, bet ir I. Vasyliūno pasiryžimas nėra beribis.

Jonas Vasiliauskas mus parėmė

Baileto akt. Jonas Vasiliauskas Keleivui paremė paaugojo 10 dolerių. Nuosirdžiai dėkojame mūsų bičiuliui už auką, kurios lietuviškoji spauda didžiai reikalinga.

Bostono

ARENGIMŲ KALENDORIUS

Kovo 14 d. 8:30 val. vak. Baltų dr-jos III-sis koncertas. Programą atlieka solistė Daiva Mongirdaitė.

Kovo 16 d. V. ir S. Minkų radijo Talentų popietė So. Bostono Lietuvių Piliiečių Dr-jos salėje.

Kovo 23 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių Dr-jos salėje bus tradicinė Kaziuko mugė, kurią rengia Baltijos ir Žalgirio skautų tuntai.

Kovo 28-30 d. Tautinės S-gos namuose grafikos paroda — darbai iš Vilniaus ir Paryžiaus. Ruošia neolitu anai ir santariečiai.

Balandžio 13 d. So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos salėje šv. Petro lietuvių parapijos choro metinis koncertas.

Balandžio 20 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių Dr-jos III aukšto salėje L. V. S-gos Ramovės muzikos ir dainų vakaras.

Kovo 1 dieną

ELENAI ADOMAVICIENEI

mirus, jos vaikai Ivonai Laurinaitienei su šeima reiskia meilę ir užuojautą.

Tatjana ir Jonas Vasiliauskai

Visi kviečiami atsilankyti į solistės

Daivos Mongirdaitės

Koncerta

1969 m. kovo 14 d., 8:30 val. vak. Jordan Hall.

Po Koncerto—priėmimas Tautinės S-gos namuose

solistei pagerbti.

Koncertas skiriamas Baltų Dr-jos mecenatės

Onos Gegužienės atminimui

N. Anglijos Baltų Draugija

Išgykite ką tik išėjusią įdomią ir gražią iliustą

Stasio Barkausko parašytą knygą

VELNIAŽMOGIAI

arba

ŠETONISKA KOMEDIJA.

Tai trijų veiksmų drama su prologu ir epilogu, 519 psl., kaina \$8.

Užsakykite šiuo adresu:

Mrs. B. Barkauskas, P.O.B. 334, So. Boston, Mass. 02127.

CLINTON, IND.

Mirė J. Skinderis

Vasario 8 d. mirė senas Keleivio skaitytojas Jonas Skinderis. 86 m. amž., o vasario 11 d. palaidotas Walton Grove kapinėse. Jis paliko liūdną žmoną Ievą, sūnų Julijų ir dukteris Aldoną ir Mariją su šeimomis. Jiems reiskia meilę užuojautą.

Velionis buvo labai geros širdies žmogus, visados pasirengęs kitiems padėti. Jis padėjo ir ne vienam iš Lietuvos karo vėsulo išbėgusiam atvykti į Ameriką. Nors ir sunkiai dirbdamas angliškose 50 metų, velionis dalyvavo lietuvių visuomeniniame darbe. Jis įkūrė Lietuvos Sūnų dr-ją, priklausė Tėvynės Myletojų dr-jai ir SLA. Jis labai nekenė Lietuvos pavergėjų komunistų ir laukė dienos, kada Lietuva vėl bus laisva.

Iš Vokietijos

SALPOS DRAUGIJA

"LABDARA"

Vasario 9 d. Stuttgarte įvyko pirmas metinis šios draugijos susirinkimas. Apie jos įkūrimą prieš pusmetį pasiūlymą pranešimą 15-kai lietuviškų laikraščių, prašydamas redaktorių prisijungti man bylon jų laikraščių numerį, kuriame bus apie tai paminėta. Iki šiol tik 8 išlauskė mano prašymą. Su padėka siunčiu jiems ir šį apyskaitinį pranešimą. Reikia pabrėžti, kad pirmas toks pranešimas atliktas ir auką prisijungė užsieniečiai buvo A. Spudis iš Toronto. Pagarba ir padėka jam.

Draugijos pirmininkas J. Glemža ėmėsi naujų priemonių autotojams telkti. Siūsdamas draugijos įstatus, jis kreipėsi į virš šimto pažįstamų bei žinomų lietuvių užsieniečiuose. Su keleto iš jų užsimezgė susirašinėjimas,

kaip plačiau suorganizuoti aukų rinkimą.

Ypatingai šiai susirinkimui sutiko pirmininko pranešimą apie laukiamą palankų Sveicarijos Lietuvių Bendruomenės priėmimą draugijai tikslams. Reikia atsiminti, kad negausus tenykiečių lietuvių būrelis savo laiku dosniausiai parėmė Vasario 16 gimnazijos steigimą. Dabar draugijos nariais tapo dr. A. Gerutis su ponia, B. nės valdybos pirmininkas Gegeckas ir narė Pečiulionytė pasižadėjo suorganizuoti bendruomenės narių paramą draugijai.

"Labdaros" valdyba, ieškodama kitokių kelių lėšoms padidinti, numato tarp kitko surengti loteriją.

Konkrečiai apie draugijos veiklą reikia pasakyti, kad ji jau turi 30 narių. Pernai jie suaukojo iš viso apie DM 3,000. Artį DM 1,000 išleista nepasiturinčiųjų vaikų mokslapiniams gimnazijoje. Jie apmokėti. Neseniai Vokietijon atvykusiam varginam mokiniui nupirka drabužių karta. Keletai mokinių padalinai kišeninių. Ši tiems reikalams išleista apie DM600. Studentams paremti išduota taip pat DM 600.

Draugija jau turi mecenatų. Nuo Naujų metų kun. K. Senkus ir Glemžos globoja po vieną gimnazijos mokinį, mokėdami kiekvienam DM 50 dydžio mėnesinę stipendiją.

Visuotinis susirinkimas, įsitikinęs, jog valdyba, kad ir mažomis lėšomis, sėkmingai vykdo draugijos užsibrėžtus tikslus, pareiškė jai, o ypač jos nepailstamam pirmininkui, nuosirdžią padėką.

Kalbant apie užsieniečių paramą, paaiškėjo, kad gauti patarimų kvesti rėmėjais seniau Vokietijoje aukštųjų mokslus baigusius, nes jie iš patyrimo pažįsta sunėktą moksleivijos būklę Vokietijoje.

Parduoda

1968 metų

Singerio „zig zag“ siuvamoji mašina

mažai varžoma, siuva sąvą kilpas, visokias siūles, suknelėms ir gražius išdavinejus, nereikalinga priedų.

Penkerių metų garantija dalims. Kaina \$54.80 arba mokėti kas mėnuo po \$5.80.

Telefonuoti iki 9 val. vakaro telefonu 762-9031.

NENUSIMINKITE!

Galima pagelbėti sergantiems reumatu, rankų ar kojų skausmais, nutirpimui, jaučiant nuovargį. REE-LEEF RUB mostis daugumai pagelbsti. Užtikrinam pasėkmes, arba grąžiname pinigų. Siųskite \$5, gausite vaistų su nurodymais.

ROYAL PRODUCTS

North St., P.O. Box 9112 Newark, N.J. 07105

KADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujojo Anglijos, iš etoties WLYN, 1360 ki locikly ir iš stoties FM 101.7 mc. veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną. Perduodama: Vėliaus pasaulinių žinių santraukos ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka. Biznio reikalais kreiptis Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0499. Ten gausimas ir Keleivis.

Draugijos valdyba imasi iniciatyvos įkurti pastovią jaunimo stovyklą gražioje ir visais atžvilgiais patogioje vietoje, nes pernai vykusią skautų stovyklą ištiko katastrofa, kai, prasidėjus liūtim, ji buvo apsemta.

Naujus metus draugija pradeda su viltimi, kad pavysks padvigubinti narių skaičių ir bent 50% daugiau sukaupti lėšų. Tai visi tautiečiai esate nuosirdžiai kviečiami jai padėti.

P. Gudelis

Naujienos iš

Kanados

TORONTO. ONT.

Didelė nelaimė

J. Morkūnas — rimtas ir padorus lietuvis, bet įvairios nelaimės jo neapleidžia. Visai neseniai einant per gatvę, nors ten buvo pėsčiųjų perėjimo vieta, atvažiavusi mašina, ne tik jį smarkiai partrenkė, bet dar keliasdešimt pėdų ir gatvę pavilkė.

Nuvežus į ligoninę, pasirodė, kad bauriai nulaužta viena koja ir gerojai sužalotas visas kūnas. Kojos nereikės piauoti, bet ligoninėje teks pagulėti ilgesnį laiką. Neapdairų vairuotoją taip pat nubaus, bet prarastos sveikatos niekas nesugrąžins.

J. Morkūnui šis krastis tikrai nedėkingas. Prieš porą metų jis buvo užpultas plėšiko, žiauriai sumuštas ir apiplėštas. Po kelių mėnesių išėjęs iš ligoninės, jis dar ilgai jautė įvairius skausmus. Dar nespėjus pranykti seniems skausmams, štai netikėtai atsirado jau ir nauji.

J. M-kas

Ekskursijos į Lietuvą

BIRŽELIO 3 dieną (registracija baigiasi balandžio 25 d.)

LIEPOS 15 dieną (reistracija baigiasi birželio 10 d.)

KAINA \$820.--

Išskaityta kelionė lėktuvu — pirmos klasės viešbučiai su maistu.

Grupių dydis ribotas — nesivėluokite!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalų kreipkitės į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

390 West Broadway

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: 268-8764

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis ipilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

LAIKRASTIS VISŲ IR VISIEMS —

Nepriklausoma LIETUVA

Kas savaitę duoda politines, kultūrinės ir visuomeninės apžvalgas, mokslo žinias, modernų sveikatos skyrių, kino naujienas, bėgamąją lietuviškąją kroniką, geriausias romanų vaizduojančius gyvenimą Lietuvoje labai daug aktualių iliustracijų ir tt. Laikraštį apsimoka prenumeruoti.

Naujiems prenumeratoriams visus metus laikraštis siunčiamas už pusę kainos, kuri Amerikoje kaštuoja \$8.60.

Adresas:

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

7722 George Street, LaSalle—Montreal, Canada.

SUSIVIENIJIMAS

SLA LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmoko jo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes, SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA—jau turi daugiau, kaip tris su puse milono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingas apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA—jaunimui duoda gera Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudos tik \$3.00 mokėčio metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuvių klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudės mokestis \$2.00 į metus.

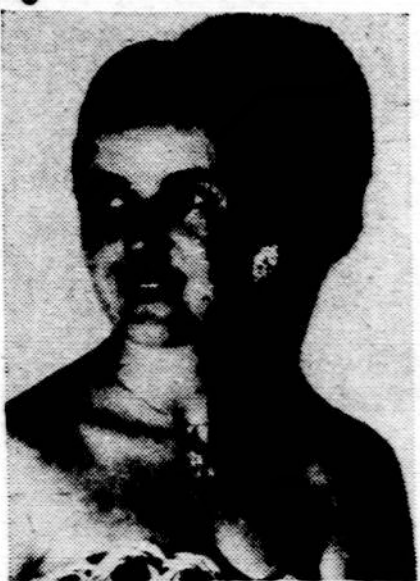
SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America

387 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

Vietinės žinios

Daiva Mongirdaitė, kuri kovo 14 d. atliks Baltų draugijos koncerto Jordan Hall salėje programą. Pradžią 8:30 val. vakaro.

DAIVOS MONGIRDAITĖS KONCERTAS BOSTONE

Naujosios Anglijos Baltų Draugijos tryliktoji koncertų sezonas bus užbaigtas solistės **Daivos Mongirdaitės** koncertu, kuris įvyks ko-

vo 14 d. 8:30 val. vakare Jordan Hall.

Po koncerto visi kviečiami į solistei pagerbti priėmimą Lietuvių Tautinės Sąjungos namuose, 484 E. 4th St., So. Bostone.

Daivos Mongirdaitės puikus sopranas balsas dažnai žavi bostoniečius, ji paverge ir chicagiečius savo pasirodymais Lietuvių Operos pagrindinėse rolėse. Baltų koncertų serijose solistė Daiva Mongirdaitė dalyvauja jau antrą kartą, šį kartą jau kaip subrendusi ir iškilusi solistė.

Savo koncerte Daiva Mongirdaitė atliks Grudžio, Jakubėno, Brahms, Pergolesi, Mozarto, Duparco, Ravelio ir Leoncavallo kūrinius. Bostoniečiams tai turėtų būti atmintinas vakaras, toks, kokių mažai turėjome.

Solistė ir rengėjai laukia visų atsilankant į šį koncertą ir priėmimą.

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo 51-nerių metų sukakties minėjimo Bostone 1969 m. vasario 16 d. dalyvių dalis.

Verta atkreipti dėmesį, kad šis koncertas skiriamas pernai mirusios draugijos narės ir rėmėjos, didžiai kilnios lietuvės **Onos Gegužienės** prisiminimui.

Ona Gegužienė mirė pernai rugpjūčio 3 d. Ji buvo uoli Baltų draugijos rėmėja, lankydavo visus jos koncertus ir mirdama iš savo kuklaus turto paskyrė draugijai gerą dalį.

Gražu, kad Baltų draugija vieną savo koncertų skyrė savo geradarės atminimui pagerbti.

Susirinks SLA 43-ji kuopa

Svarbus kuopos susirinkimas bus kovo 12 d., trečiadienį, 7:30 val. vak. So. Bostono Lietuvių Piliečių Drjos patalpose. Jis svarbus dėl to, kad jame bus renkama nauja valdyba.

Grudžio mėnesio susirinkime, nesant naujų kandidatų, buvo suprasta, kad senoji valdyba eis pareigas ir toliau. Bet dabar, pirmą kartą, J. Vaidaičiui griežtai atsisakius, reikia rinkti naują valdybą. Šituo tikslu ir

saukiamas susirinkimas, kuriame visi nariai turėtų dalyvauti.

Ta proga galėsite sumokėti ir nario mokestį.

Juozas Lekys,
sekretorius

Sandaros susirinkimas

Sandaros 7 kuopos susirinkimai būna kiekvieno mėnesio trečią sekmadienį. Vasario mėnesį ta sekmadienį buvo rengiamas Vasario 16-šios minėjimas, todėl kuopos

susirinkimo nebuvo, nes visi norėjom dalyvauti Lietuvos nepriklausomybės 51-rių metų sukakties minėjime.

Sekantis susirinkimas bus sekmadienį, kovo 16 d. 2 val. popiet savo salėje, 124 F gatvėje, So. Bostone.

Visi nariai kviečiami dalyvauti ir atsivesti savo draugus. Po susirinkimo mūsų nenuilstančios šeimininkės žada visus pavaišinti kavute.

Valdyba

Dailiosios literatūros ir dainų vakaras

Jį rengia Lietuvių Vėtinų S-gos "Ramovės" Bostono skyrius š. m. balandžio 20 d., sekmadienį, 3 val. po pietų Lietuvių Piliečių Drjos III aukšto salėje.

Programoje — Draugo romano konkurso laureato Vytauto Volerto paruošta mūsų dailiosios literatūros ir dainų pynė "Margais takais keliauja žodis".

Šią programą atliks jaunosios kartos menininkai iš Philadelphia: Vytas Volertas, Dalia Jakienė, Virginija Majauskienė, Bronius Balčiūnas, solistė Ona Plūškonienė. Scenos apšvietimą tvarko Romas Šležas.

Sokiama gros linksma R. M. Trio kapela iš Worcesterio, Mass. Veiks bufetas.

Vakaro pelnas skiriamas "Kario" žurnalui paremti.

Visus lietuvius, ypač karus ir jaunimą, rengėjai maloniai kviečia atsilankyti į linksma pavasario vakarą, pasiklausyti įdomios programos ir pasižodinti.

L.V.S. "Ramovės" valdyba

Žiūrėkite, ką jūsų "senos mados" seimos bankas duoda

- Nuo įdėjimo dienos
- Be įspėjimo iš anksto
- Kas mėnuo priskaitoma
- Už visus indėlius moka

dabar
5 1/4 %

- Pilnas draudimas — Bankas veikia 105-tuosius metus
- Nuosimėčiai nurašomi nuo Mass. mokesčių

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS

460 West Broadway, South Boston, Mass.

Skambinkite 268-2500

sąskaitai atidaryti nuo 8 val. ryto iki 5 val. popiet. Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shalina ir adv. Jonas Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Assets) virš \$132,000,000

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

321 County Club Rd.

Newton Centre, Mass. 02159

Tel. 332-2645

Išnuomoja

Išnuomojamas gražus 4 kambarių (ir vieno vasarinio) butas prie Ashmont stoties, Dorchester, suaugusiems žmonėms — vienam ar porai.

Kreiptis į Keleivio administraciją.

The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Paruošame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

182 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

So. Bostone Bay View išnuomojamas suaugusių porai arba

rimtam viengungiui 4 kambarių

butas pirmame aukšte už \$35

mėnesiui. Klausiti tel. 268-2696

Dazau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS

220 Savin Hill Ave.

Dorchester, Mass.

Tel. CO 5-5854

Flood Square Hardware Co.

savininkas N. J. ALEKNA

628 EAST BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

TELEFONAS AN 8-4148

Benjamin Moore Dazai

Popierius Sienoms

Stiklas Langams

Visokie reikmenys namams

Reikmenys plumbieriams

Visokie geležies daiktai

ATLAS PARCELS CO.

82 Harrison Street,

Worcester, Mass. 01604

Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitus Rusijos valdomus plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavų, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigus, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsakytas prekes.

Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsikvisti giminės čia pas save į svečius ar nuolatiniam apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite.

Vedėjas A. Schyrinskis

STEPONO KAIRIO PORTRETAS

Keleivio administracijoje galima gauti dailininko Adomo Varno pieštą Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo akto pasirašytojo Stepono Kairio spalvotą portretą 8 x 6 colių dydžio už 80 cent.

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO ĮSTAIGA

Norintieji keliauti, praleisti atostogas saulėtose salose, aplankyti gimes Lietuvoje ar juos atsikviesiti į svečius — geriausiai ir greičiausiai jums patarnaus Trans-Atlantic Travel Service. Čia visų lėktuvų bilietai (air tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigus ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntiniams (skrydus, lietačius, megztinius, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Dovanų pažymėjimus ir rusiškų prekių užsakymus be papildomo mokesčio siųskite savo giminėms tik per

Podarogits Inc. skyrių Bostone

Darbo valandos: Kasdien 9—5
Ketvirtadieniais 9—7
Šeštadieniais 8—12

390 W. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Telefonas: 268-8764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.

169 Milbury St.

WORCESTER, MASS.

Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcesterio, kuri siunčia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas vietas. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujame greitai ir sąžiningai. Siuntiniai nesina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Svikienė

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS

siunčia betarpiškai

IS BOSTONO Į LIETUVĄ

ir kitus Rusijos okupuotus kraštus

Pristatymas greitas ir

garantuotas

Atidaryta darbo dienomis

nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

o šeštadieniais

nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

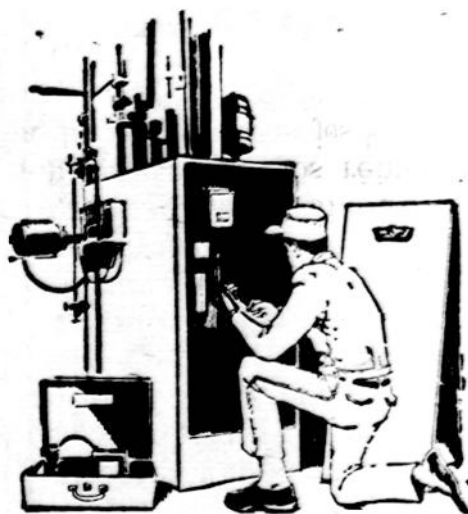
331 W. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0088

Vedėjas J. Vaidaitis

Tai veltui

Mums ištyrus jūsų alyva šildymo įrengimą dabar, gali jums sutaupyti pinigų per visą žiemą!

Mūsų veltui atliktas jūsų šildymo alyva sistemos ištyrimas gali pasakyti, kas reikalinga, kad ji žiemą veiktų taupiai ir efektingai. Gal reikia išvalyti, pritaikyti ar mažas dalis pakeisti? O gal norėsite įsigyti pagerinti Texaco's Flame Boosteriu, nauju šildymo įrenginiu kontroliuoti prietaisu, kuris burnerio veikimą padidinti iki 42%. Mes rūpinamės atliktume tą darbą. Tuoj mus pašaukite.

FORTUNA FUEL Co.

487 Washington Street

Dorchester, Mass. 02124.

24 valandų patarnavimas

GE 6 1204

Telefonas: AN 8-2806

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnis

IPEDINIS

OPTOMETRISTAS

Valandos:

nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

Vakaraš iš anksto susitarus

447 BROADWAY

South Boston, Mass.

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Roda

(RUDOKIUTĖ)

OPTOMETRIST

Valandos:

nuo 10 ryto iki 6 vakaro

Trečiadieniais — uždara

445 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

Ketvirtis & Co.

JEWELERS

Laikrodžiai-Deimantai

Papuošalai

Elektros Prietaisai

Rūpestingai taisome laikrodžius

žiedus, papuošalus

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel. AN 8-4649

DRAUDIMO AGENTŪRA

Atlieka įvairių rūšių

draudimus

Kreiptis sena adresu:

BRONIS KONTRIM

598 Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. AN 8-1761